

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การแปรเปลี่ยนรูปสภาวะของสตรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE TRANSFORMATION OF APPEARANCE FORM THE WOMEN'S EMOTIONS
STATE

By
MISS Angkana TONGKASEM

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Fine Arts VISUAL ARTS
Academic Year 2023
Copyright of Silpakorn University

650120032 : ทศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : สตรี, ประสพการณ์, ความทุกข์, ศิลปะบำบัด

นางสาว อังคณา ทองเกษม: การแปรเปลี่ยนรูปสภาวะของสตรี อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ วิริยญา จิราธิกิตดี

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ข้าพเจ้าได้แรงบันดาลใจมาจาก ประสพการณ์ส่วนตัวที่ประสบพบเจอและการถูกเหยียดหยามไม่ว่าจะเป็นกรกระทำหรือคำพูด อีกทั้งการมีร่างกาย จิตใจที่อ่อนแอและถูกเลือกปฏิบัติอย่างพลเมืองชั้นรองด้วยชนบในสมัยอดีต บทบาทความเป็นผู้หญิงค่อนข้างน้อย มีเพียงการทำงานบ้านเลี้ยงดูบุตร เป็นต้น แม้ในปัจจุบันมีการเปิดกว้างเรื่องของบทบาทผู้หญิงมากขึ้น แต่บางคนยังกระทำพฤติกรรมเอาเปรียบกับผู้หญิงส่งผลกระทบต่อจิตใจ ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจึงเกิดความต้องการที่จะระบายความทุกข์นี้ที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจจนเกิดแรงผลักดันในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

วัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์คือการแสดงสภาวะภายในจิตใจและภายนอกผ่านรูปในด้านความคิด อารมณ์ความรู้สึก จินตนาการและความพยายามต่อการดำเนินชีวิตของผู้หญิงแสดงถึงความงามอันเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นผู้หญิงและต้องการแสดงอัตลักษณ์ของสตรีผ่านรูปวัตถุและวัสดุ ต่างๆ เพื่อเป็นการระบายความในใจและเยียวยาจิตใจต่อความไม่สมบูรณ์แบบหรือภาวะการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของสตรี อีกทั้งการแปรเปลี่ยนสภาวะของอารมณ์ความรู้สึกของผู้หญิง เช่นร่างกายอ่อนแอ สภาวะจิตใจอ่อนไหวง่าย เป็นต้น

ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยเทคนิค สีผสม เป็นวิธีการที่สะท้อนสภาวะการสื่อสารถึงประสพการณ์ความเป็นผู้หญิงนำไปสู่การสร้างผลงานเป็นลำดับขั้นทับซ้อนกัน เพื่อสะท้อนประสพการณ์ที่ผ่านมาและลำดับความสำคัญของความรู้สึกในแต่ละชั้น โดยชั้นแรกใช้วิธีการวาดสีลำดับต่อมาที่ร่างภาพและเพิ่มมิติด้วยวัสดุ เช่น ผ้า เครื่องประดับลูกปัด เป็นต้น โดยแสดงออกทางสีสันอันอุดมคติ รูปทรงและวัตถุ เพื่อสื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกศิลปะปนมากที่สุด ทั้งนี้ไม่เพียงแต่ต้องการนำเสนอในแง่ดีของความเป็นผู้หญิง แต่ยังต้องการสะท้อนเอกลักษณ์ความเป็นสตรีออกมาด้วย เช่น ความรักสวยรักงามที่ใช้เทคนิคการประดิษฐ์วัสดุที่มีความระยิบระยับ ความประณีตที่ใช้การเรียงร้อยวัสดุทีละชิ้น เป็นต้น ซึ่งในแต่ละชั้นตอนนั้นทำให้ข้าพเจ้าได้ระบายความในใจความรู้สึกนึกคิด อีกทั้งยังเรียนรู้กระบวนการแต่ละลำดับเพื่อบำบัดเยียวยาจิตใจอีกด้วย

650120032 : Major VISUAL ARTS

Keyword : WOMEN EXPERIENCES SUFFERING ART THERAPY

MISS Angkana TONGKASEM : The Transformation of Appearance form The Women's Emotions State Thesis advisor : Associate Professor Wiranya Chiradhikitti

This thesis was inspired by personal encounters with and exposure to discrimination, both in deeds and words. Furthermore, having a feeble body and intellect, as well as being considered as a second-class person, are the result of historical conventions. Women had comparatively modest roles. It is confined to housekeeping and childrearing. Although there is greater openness about women's roles nowadays, certain people continue to take advantage of women, which affects my mind. As a result, I feel compelled to communicate my pain, which is what inspired me to make this artwork.

The creation's goal is to use visuals to communicate the signals of an individual's internal and exterior mental condition. In terms of ideas, emotions, feelings, imagination, and the effort to live a woman's existence, they demonstrate the distinct beauty of being a woman and seek to communicate women's identities via images. Furthermore, materials and diverse items communicate thoughts and help to cure the psyche from women's defects or bodily changes. It also represents women's fluctuating emotional states, such as physical frailty, emotional sensitivity, etc.

I produced the artwork with a mixed media technique, which reflects the symbolism of communication and the feeling of being a woman. It might result in the construction of a layered work that reflects on previous experiences and the significance of sentiments in each layer. The first layer uses the color splashing technique. The next stage is to sketch and add dimension using materials as fabric, beaded jewelry, etc. They use brilliant colors, shapes, and objects to portray the artist's emotions as clearly as possible. However, it is not only designed to depict the inferior aspects of being a woman, but also to express women's identities, such as the love of beauty through the technique of connecting shining materials, the

delicacy of arranging materials one piece at a time, etc. Each stage enabled me to communicate my emotions and thoughts. In addition, I've learned each procedure for healing and soothing my mind.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเนื่องจากความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ วิริยญา จิราธิกิตติ ท่านได้เสียสละเวลาอันมีค่ายิ่ง ในการให้คำปรึกษาในด้านกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานและแนวความคิด ตลอดจนได้ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆอันเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อ “การแปรเปลี่ยนรูปสถานะของสตรี” ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนกระทั่งดำเนินการเสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณเป็น อย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อบุญธรรม คุณประดิษฐ์ ตู่ปานและครอบครัวของข้าพเจ้า ที่ได้ให้กำลังใจและส่งเสริมสนับสนุนกำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนครั้งนี้จนสำเร็จการศึกษา รวมไปถึงกำลังใจจากเพื่อนนักศึกษา คอยรับฟังและให้ปรึกษากันและกัน บุคคลเหล่านี้ทำให้ข้าพเจ้ามีกำลังในการผลักดันต่อสู้กับอุปสรรค

ข้าพเจ้าหวังว่า ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “การแปรเปลี่ยนรูปสถานะของสตรี” จะสร้างคุณประโยชน์และคุณค่าของศิลปกรรมไทยแก่เพื่อนมนุษย์ ให้ผลงานชุดนี้เป็นอีกหนึ่งตัวอย่างที่ใช้ศิลปะในการบำบัดจิตใจได้สำเร็จ อีกทั้งยังหวังว่าจะสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้หญิงที่เผชิญความทุกข์กาย ทุกข์ใจและประสบปัญหาที่สร้างความทรงจำอันไม่ดี ข้าพเจ้าจึงขอให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นเครื่องบูชา บูพการี บูรพาจารย์ และผู้มีอุปการคุณทุกท่านและผู้หญิงทุกคน

อังคณา ทองเกษม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญรูปภาพ.....	1
บทที่ 1.....	3
บทนำ.....	3
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	3
วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	4
แนวความคิดในการสร้างสรรค์.....	4
ขอบเขตของโครงการ.....	5
วิธีการศึกษาและสร้างสรรค์ผลงาน.....	5
อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า.....	7
อภิธานคำศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่2.....	8
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน.....	8
ทัศนคติเกี่ยวกับการสร้างสรรค์.....	8
อิทธิพลจากประสบการณ์และการใช้ศิลปะบำบัดเยียวยาตนเอง.....	9
อิทธิพลจากผลกระทบทางร่างกายและสรีระของผู้หญิง.....	12
อิทธิพลจากข้อปฏิบัติของกุลสตรีไทย.....	13
อิทธิพลจากการคุกคามทางเพศในสังคม.....	14

แรงบันดาลใจจากศิลปกรรมของศิลปิน	15
ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
บทที่3	20
การกำหนดรูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน.....	20
วิธีการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	20
การสืบค้นข้อมูลในการศึกษา	20
การสร้างภาพร่างผลงาน.....	20
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	20
เทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ผลงาน	21
คุณค่าความหมายของวัสดุและวัตถุในผลงานวิทยานิพนธ์.....	34
บทที่4	35
การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	35
การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในระยะเริ่มต้น.....	35
การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในระยะที่2.....	42
การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานชุดวิทยานิพนธ์	46
วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์	49
บทที่5	50
บทสรุป	50
รายการอ้างอิง.....	51
ประวัติผู้เขียน	53

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ภาพตัวอย่าง ภาพที่ข้าพเจ้าวาดในวัยเด็ก	10
ภาพที่ 2 ภาพผลงานศิลปะปิ่นอรอนงค์ แก้วสมบุญ	16
ภาพที่ 3 ภาพผลงานศิลปะปิ่นอรอนงค์ แก้วสมบุญ	16
ภาพที่ 4 ภาพผลงานศิลปะปิ่น แอชลีย์ เบลนตัน	17
ภาพที่ 5 ภาพวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	22
ภาพที่ 6 ภาพตัวอย่างแบบร่างผลงานชุด ก่อนผลงานวิทยานิพนธ์	23
ภาพที่ 7 ภาพตัวอย่างแบบร่างผลงานชุด ก่อนผลงานวิทยานิพนธ์	24
ภาพที่ 8 ภาพตัวอย่างแบบร่างผลงานชุด ก่อนผลงานวิทยานิพนธ์	24
ภาพที่ 9 ภาพตัวอย่างแบบร่างผลงานชุด ก่อนผลงานวิทยานิพนธ์	25
ภาพที่ 10 ภาพตัวอย่างแบบร่างผลงานชุด ก่อนผลงานวิทยานิพนธ์	25
ภาพที่ 11 ภาพร่างผลงานชุดวิทยานิพนธ์	26
ภาพที่ 12 ภาพขั้นตอนแรกของการเตรียมพื้นผิวเฟรม ผลงานชุดวิทยานิพนธ์	27
ภาพที่ 13 ภาพขั้นตอนแรกของการเตรียมพื้นผิวเฟรม ผลงานชุดวิทยานิพนธ์	27
ภาพที่ 14 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุดวิทยานิพนธ์	28
ภาพที่ 15 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุดวิทยานิพนธ์	28
ภาพที่ 16 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุดวิทยานิพนธ์	29
ภาพที่ 17 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุดวิทยานิพนธ์	29
ภาพที่ 18 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุดวิทยานิพนธ์	30
ภาพที่ 19 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุดวิทยานิพนธ์	30
ภาพที่ 20 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุดวิทยานิพนธ์	31
ภาพที่ 21 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุดวิทยานิพนธ์	31

ภาพที่ 22 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุติวิทยานิพนธ์.....	32
ภาพที่ 23 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุติวิทยานิพนธ์.....	32
ภาพที่ 24 ภาพการปฏิบัติผลงาน พ่นสีไฟแซนเดอเรียชุติวิทยานิพนธ์.....	33
ภาพที่ 25 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุติวิทยานิพนธ์.....	33
ภาพที่ 26 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ในระยะที่1.....	36
ภาพที่ 27 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ในระยะที่1.....	37
ภาพที่ 28 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ในระยะที่1.....	37
ภาพที่ 29 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ในระยะที่1.....	38
ภาพที่ 30 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ในระยะที่1.....	38
ภาพที่ 31 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ในระยะที่1.....	39
ภาพที่ 32 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ในระยะที่1.....	40
ภาพที่ 33 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ในระยะที่1.....	40
ภาพที่ 34 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ในระยะที่1.....	41
ภาพที่ 35 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่2.....	43
ภาพที่ 36 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่2.....	44
ภาพที่ 37 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่2.....	44
ภาพที่ 38 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่2.....	45
ภาพที่ 39 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่2.....	45
ภาพที่ 40 ภาพผลงานศิลปะชุดวิทยานิพนธ์.....	46
ภาพที่ 41 ภาพรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์.....	47
ภาพที่ 42 ภาพไฟแซนเดอเรียในผลงานในชุดวิทยานิพนธ์.....	47
ภาพที่ 43 ภาพผลงานชุดวิทยานิพนธ์.....	48

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แม่หญิงหรือสตรีในสังคมบรรพกาลล้วนมีบทบาทเป็นเพียงพลเมืองชั้น 2 เนื่องเพราะบทบาทของ พ่อชายหรือบุรุษที่เป็นผู้นำในกิจกรรมทางสังคม เช่น การหาอาหาร การป้องกันภัยอันตรายที่จะมากระทบต่อหมู่คณะ ด้วยบทบาทดังกล่าวจึงเป็นผลพวงมาสู่ประเพณีวัฒนธรรมถึงยุคปัจจุบัน สตรีในสายตาดูบุรุษมักถูกมองว่าอ่อนแอ เป็นแหล่งผลิตบุตร มีหน้าที่เลี้ยงลูก ทำงานบ้านงานเรือน เป็นต้น ต่อมาแนวความคิดเหยียดทางเพศค่อยๆ ลดบทบาทของสตรีเริ่มเพิ่มบทบาทให้เป็นหญิงแกร่งขึ้น เรื่อย ๆ เพื่อดำรงสถานะให้เทียมเท่าบุรุษ แต่ธรรมชาติได้กำหนดสตรีให้เป็นผู้ที่อ่อนแอ ด้วยสัญณะทางสรีระเพื่อรองรับบทบาทความเป็นเพศแม่ แต่ถึงแม้บทบาทของสตรีในปัจจุบันได้เพิ่มขึ้นกว่าในอดีตและการยอมรับในหลายๆ ด้านมากขึ้น เช่น ด้านความคิด ด้านการงานและด้านสังคม เป็นต้น อย่างไรก็ตามสตรีก็ต้องต่อสู้ดิ้นรนและใช้ความพยายามมากยิ่งขึ้นไปกว่าเดิม เพื่อให้ไปสู่จุดมุ่งหมาย

ข้าพเจ้าจึงสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนามธรรม โดยอาศัยสัญลักษณ์รูปร่างสตรี ความลื่นไหลของเส้นและรูปทรง แสดงอารมณ์ความเป็นสตรี ในองค์ประกอบบางส่วน ข้าพเจ้าได้แรงบันดาลใจนั้นมาจากสัญลักษณ์ของสัตว์ที่เปี่ยมไปด้วยความอดทน มีอดุสาหะ เพื่อบ่งบอกถึงความสามารถของสตรีที่ไม่ธรรมดา เป็นความหมายเชิงซ้อนไปถึงความเป็นสตรีที่มีความสดใส มีจินตนาการ มีความคิดเชิงบวกและมีความสามารถหลากหลาย แม้จะมีข้อจำกัดทางสรีระก็ตาม ด้วยจุดด้อยทางสรีระทำให้ต้องมีความพยายามอย่างมากในการที่จะเพิ่มบทบาท ในขณะเดียวกันสีสันของผลงานก็ยังสะท้อนไปถึงความงดงามที่แสดงถึงอัตลักษณ์ความเป็นผู้หญิง

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ข้าพเจ้าต้องการแสดงมุมมองของสตรีที่ใช้ชีวิตผ่านความพากเพียรพยายาม เหนื่อยยาก ลำบาก อดทนอดุสาหะ แม้จะมีสภาวะร่างกายหรือจิตใจที่อ่อนแอ เนื่องด้วยประสบการณ์ที่ประสบพบเจอของข้าพเจ้า จึงเกิดแรงบันดาลใจให้สร้างสรรค์ผลงาน ที่ผสมผสานความรู้สึกร่วมกันเพื่อแสดงถึงบทบาท ความคิดความสามารถที่หลากหลายแต่ก็ถ่วงดุลกับสรีระร่างกาย อีกทั้งยังต้องการแสดงออกในด้านความงามของผู้หญิงอีกด้วย เช่น เอกลักษณ์หรืออุปนิสัยของผู้หญิงในด้านความรักสวยรักงาม ความละเอียดลออ โดยสื่อสารผ่านทางวัสดุ การปะติดที่มีสีสันต่างๆ ในผลงาน

วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

1. ต้องการแสดงสัญญาะจากสภาวะภายในจิตใจและภายนอกผ่านรูปร่าง รูปทรงที่สามารถสะท้อนความคิด อารมณ์ความรู้สึก จินตนาการและความพยายามต่อการดำเนินชีวิตของผู้หญิง
2. ต้องการแสดงอัตลักษณ์ความเป็นสตรีผ่านรูปทัศนศิลป์ ที่แสดงพลังผ่านฝีแปรง สีเส้นและสื่อวัสดุต่างๆ
3. เพื่อใช้ศิลปะในการบำบัดเยียวยาสภาพจิตใจและอารมณ์ความรู้สึกทุกข์ ที่มีผลกระทบต่อจิตใจของข้าพเจ้าและชี้นำผลอันเป็นที่ประจักษ์นี้แก่สาธารณชน เพื่อให้เกิดความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของสิทธิสตรี

แนวความคิดในการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ชุดผลงานวิทยานิพนธ์นี้ เพื่อต้องการสะท้อนความรู้สึกภายในจิตใจ ไม่ว่าจะเป็ความทุกข์ที่เป็นต้นเหตุจากตนเองและอิทธิพลจากผู้อื่นที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจ โดยพื้นฐานข้าพเจ้าเป็นผู้หญิงคนหนึ่งที่มีร่างกายและจิตใจที่อ่อนแอ สิ่งเร้าเหล่านี้กระตุ้นให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เกิดการแปลค่าอารมณ์ความรู้สึกต่างๆและสื่อสารด้วยเทคนิคสื่อผสม ถ่ายทอดด้วยฝีแปรงและวัสดุ วัตถุ สร้างรูปทรงสัญลักษณ์ สีเส้นซึ่งสื่อวัสดุต่างๆ เหล่านี้ล้วนสะท้อนความเป็นผู้หญิงและตัวตนของข้าพเจ้า รวมไปถึงอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ ไม่ว่าจะเป็ ความพลัวไหวในผลงานสะท้อนอารมณ์อันเกิดจากความแปรปรวนในร่างกายของผู้หญิง ประกอบกับร่างกายที่มีกระบวนการซับซ้อนส่งผลให้เกิดความรู้สึกที่บกพร่อง ไม่สมบูรณ์แบบ ข้าพเจ้าจึงสร้างสรรค์ผลงานเพื่อต้องการละทิ้งความรู้สึกทุกข์และระบายอารมณ์ความรู้สึกหตุ้เศร้ามอง ที่ผ่านมากกระทบจิตใจเพื่อบำบัดจิตใจให้เกิดการคิดทบทวน เรียนรู้ความรู้สึกอารมณ์นั้นๆ ผ่านการร้อยเรียงวัสดุ ปรับอารมณ์ให้เกิดการเห็นคุณค่าของชีวิตที่ยังมีประโยชน์จนก่อให้เกิดความงดงามขึ้นภายในจิตใจ

ขอบเขตของโครงการ

ขอบเขตของรูปแบบ การสร้างสรรค์จิตรกรรมและเทคนิคสื่อผสม ที่ผสมผสานกับที่มาจาก การอ้างอิงความเป็นจริงในสถานที่สภาพแวดล้อมและผู้คนจริงที่กระทำพฤติกรรมส่งผลกระทบต่อ จิตใจข้าพเจ้า

ขอบเขตของเทคนิค วิทยานิพนธ์ชุดนี้ เป็นการสร้างความสัมพันธ์ให้เทคนิคทางจิตรกรรม และสื่อผสมส่งเสริมกับทัศนธาตุ เพื่อให้เกิดความหมายที่สัมพันธ์กับเนื้อหาเชิงความคิด รูปแบบ เพื่อให้เกิดเอกภาพในการสร้างสรรค์

วิธีการศึกษาและสร้างสรรค์ผลงาน

โครงสร้างของขั้นตอนในการสร้างสรรค์มีลำดับดังต่อไปนี้

1. ข้าพเจ้าเริ่มสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้โดยเริ่มจาก รวบรวมประสบการณ์ส่วนตัว ที่เคยถูกกระทำอย่างพลเมืองชั้นรอง อีกทั้งคำพูดที่ทำร้ายจิตใจ รวมไปถึงข้อจำกัดของผู้หญิง จึงเริ่ม ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกภายในจิตใจนี้ออกมาเป็นผลงานชุดแรก โดยถ่ายทอดออกมาในเทคนิค จิตรกรรม 2 มิติ ด้วยวิธีการแสดงออก แบบเอ็กซ์เพรสชันนิสม์ (Expressionism) ทั้งการวาดสี ฟ้าดสี แปรปรอง ลงบนผ้าใบ
2. ค้นหาชุดสีที่ตรงกับความรู้สึกและรสนิยมของข้าพเจ้า และมีผลต่อจิตใจ ความรู้สึก หลักๆ มีการใช้สีสะท้อนแสงหรือสีสังเคราะห์ ที่ไม่ได้มีสีประเภทนี้อยู่ตามธรรมชาติหรือสีที่ถูกสังเคราะห์ ขึ้นมาเพื่อสะท้อนความรู้สึกถึงสิ่งแปลกปลอม จากนั้นจึงค้นหา สัญลักษณ์ รูปทรง ต่างๆ มาประกอบลง ผลงาน โดยเริ่มจากการหาจุดเชื่อมโยงระหว่างผู้หญิงกับสิ่งต่างๆ ตรงจุดนี้จึงได้ เพิ่ม ดอกไม้และ ทรวดทรงของผู้หญิงบางส่วนเข้ามาในตัวผลงาน
3. ข้าพเจ้าคิดค้นเทคนิควิธีการ ลำดับขั้นตอนการแสดงออกให้มีความซับซ้อนเพื่อสร้างนัยยะ เสริมมากยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าจึงสร้างสรรค์ผลงานในชุดต่อมา ด้วยเทคนิค จิตรกรรมสื่อผสม โดยการร่าง ภาพ ลงสีเส้น ทรวดทรงผู้หญิงและแรงบันดาลใจจากรูปสัตว์เข้ามาผสมผสาน จากนั้นใช้วัสดุเพื่อเพิ่ม มิติและเพิ่มความหมายเชิงซ้อนให้กับผลงาน เช่น ผ้า ลูกบิด จากที่กล่าวมาวัสดุค่อนข้างมีผลต่อการ เพิ่มความหมายและความรู้สึกแก่ตัวผลงาน ในเรื่องของธรรมชาติของผู้หญิง ที่มีความงดงาม การรัก สวยรักงาม มีความประณีต

4. ลำดับต่อมาคือขั้นตอนการประกอบสร้างชิ้นผลงานของข้าพเจ้า ขั้นตอนแรก ข้าพเจ้าสร้างบรรยากาศโดยการรองพื้นด้วยการวาดสีผ่านฝีแปรงที่รุนแรง ในกระบวนการนี้มักจะใช้แปรงแต่งหน้าของผู้หญิงเพื่อสะท้อนอารมณ์ความรู้สึกถึงประสบการณ์ที่ประสบพบเจอด้วยตนเอง

5. เพิ่มมวล มิติของภาพด้วยการใช้เกรียงปาดสีไปลงบนผลงานในแต่ละส่วนให้เกิดพื้นผิวขรุขระ และเป็นนัยยะบางอย่างที่สื่อถึงความรู้สึกที่อาจจะเกี่ยวเนื่องกับร่องรอยบาดแผลหรือการต่อสู้ในการดำรงชีวิตด้านต่างๆ

6. ในส่วนของการลงสีนั้น ข้าพเจ้าลงสีตามลำดับจากชั้นล่างและค่อยๆทับซ้อนขึ้นมา ข้าพเจ้ามักใช้สีสะท้อนแสงและสี จำพวก สีแดง ชมพู น้ำเงิน ม่วง

7. ขั้นตอนสุดท้ายข้าพเจ้าได้ใช้วัสดุเพื่อสื่อความหมาย เช่น ผ้าขนหนู ผ้าชนิดต่างๆ นุ่น ลูกปัด สื่อไปถึงความรักสวรั้งาม ความประณีต ให้ตรงกับจริตผู้หญิง โดยวิธีการตีวัสดุนั้น ข้าพเจ้าร้อยเรียงไปตามรูปทรงเพื่อให้เกิดความรู้สึกถึงการเคลื่อนไหวและเป็นแสดงออกถึงอารมณ์ที่แปรเปลี่ยนไปไม่แน่นอนคงที่

จากการสร้างสรรค์ผลงาน 3 ชุดที่ผ่านมา ชุดแรกเป็นผลงานจิตรกรรม 2 มิติ โดยข้าพเจ้าเน้นการสำแดงอารมณ์ สาดสี ผ่านฝีแปรงที่ดูรุนแรงเพื่อระบายอารมณ์ภายในจิตใจเป็นการสื่อสารโดยตรงและถ่ายทอดออกมาเพียงชั้นเดียว แต่แล้วก็ค้นพบว่าความรู้สึกได้เกิดขึ้น รับรู้ และหมดไป เหมือนกับสร้างผลงานเพื่อระบายอารมณ์เพียงเท่านั้น จึงพัฒนาคิดค้นหาวิธีการแสดงออกที่ซับซ้อนมากกว่าเดิม จึงนำมาสู่ผลงานชุดที่ 2 ยังคงเป็นจิตรกรรม 2 มิติ เพียงแต่ข้าพเจ้าค้นหารูปทรงเข้ามาเป็นสัญลักษณ์ ได้นำร่างกายของผู้หญิงและดอกไม้ เข้ามาผสมผสาน ในส่วนของการใช้สีเริ่มลงตัวมากขึ้น มีการเลือกคัดสรรสีที่เฉพาะ แต่ผลงานชุดที่ 2 นี้ได้เกิดปัญหาขึ้น ในเรื่องของสัดส่วนรูปร่างของคน รวมไปถึงขนาดมิติของรูปทรง และนำมาสู่การพัฒนาเป็นผลงานชุดล่าสุด ข้าพเจ้าได้นำสิ่งที่เรียนรู้มาจากผลงาน 2 ชุดที่ผ่านมา โดยการนำอารมณ์ความรู้สึกของผลงานชุดแรกเข้ามาพัฒนาต่อด้วยการรองพื้นด้วยฝีแปรง สาดสี จากนั้น ข้าพเจ้าได้นำรูปทรงดอกไม้และทรวดทรงผู้หญิงในผลงานชุดที่ 2 เข้ามาผสมผสานและประกอบสร้างสร้างโดยการเพิ่มวัสดุปะติดเข้าไป อีกทั้งยังย่อยสลายความเป็นรูปร่างกายผู้หญิง ให้เห็นแค่ทรวดทรงเพียงเท่านั้น ผสานสิ่งที่ได้แรงบันดาลใจจากรูปลักษณ์ของสัตว์ดอกไม้ สีเส้น เข้าด้วยกันตามลำดับขั้นตอนดังที่กล่าวมา

อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า

1. อุปกรณ์ที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล สมุดจดบันทึก ภาพวาดต่างๆที่สร้างสรรค์ในวัยเด็ก โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ และข้อมูลเชิงวิชาการจากเว็บไซต์ ปากกาสี ดินสอสี กระดาษ
2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน
 - 2.1 ประเภทของของวัตถุ ได้แก่ หัวเตียง ผ้าห่ม หมอนอิง โคมไฟ
 - 2.2 ประเภทของวัสดุ ได้แก่ ลูกปัด เศษผ้า นุ่น สีอะคริลิก เข็มหมุด ขนนก ลวด ลูกแม็ก ไหมพรม ดินญี่ปุ่น ผ้าลูกไม้ต่างๆ กาว ดอกไม้ปลอม สีสเปรย์ ฟู่กัน แปรงแต่งหน้า

อภิธานคำศัพท์เฉพาะ

1. สตรี หมายคือ เพศหญิงหรือผู้หญิง เป็นคำสุภาพ และเป็นผู้ที่มีเพศตรงข้ามกับผู้ชาย
2. ประสบการณ์ คือ(ราชบัณฑิตยสถาน)¹ความชัดเจนที่เกิดจากการกระทำหรือได้พบเห็นมา หรือกล่าวได้ว่า เป็นเหตุการณ์ การกระทำรวมไปถึงผลกระทบต่างๆที่รับรู้ด้วยตนเอง จนเชี่ยวชาญชำนาญมาก่อน
3. ความทุกข์ คือ ความไม่สบายกายหรือความไม่สบายใจ มักมีความรู้สึกทางลบ รู้สึกว่าหม่นหมอง ไม่มีความสุขและอาจส่งผลให้จิตใจหว่าเหว วุ่นวาย กระทบต่อชีวิตประจำวันอย่างมาก หากเป็นเช่นนี้จึงควรขจัดความทุกข์ออกจากใจ
4. ศิลปะบำบัด(Art therapy) คือ วิธีการเยียวยาจิตใจด้วยการนำเทคนิคทางศิลปะเป็นเครื่องมือในการแสดงความรู้สึกและความคิดออกมา เพื่อค้นหาและเปิดรับกับสภาวะอารมณ์ของตัวเองดูแลจัดการความเครียด ความเศร้า หรือทำความเข้าใจกับประสบการณ์ความรู้สึกต่างๆ ที่เป็นปัญหาส่งผลกระทบต่อตัวเอง(สิริรัตน์เรขา 2550)² อีกทั้งยังเป็นวินิจัยหาข้อบกพร่อง ความผิดปกติ บางประการของกระบวนการทางจิตใจและใช้กิจกรรมทางศิลปะที่เหมาะสมเป็นตัวกลางในการ ช่วยในการบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพให้ดีขึ้น

¹ประสบการณ์ เข้าถึงได้จาก

<https://dict.longdo.com/search/%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%AA%E0%B8%9A%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%93%E0%B9%8C>

² นพ.ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา 2550. ศิลปะบำบัด ศาสตร์และศิลป์แห่งการบำบัด.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. เข้าถึงได้จาก <https://www.happyhomeclinic.com/arttherapy.htm>.

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานชุด “การแปรเปลี่ยนรูปสภาวะของสตรี” ล้วนสร้างสรรค์มาจากประสบการณ์ที่ข้าพเจ้าประสบพบเจอเป็นปัญหาของเพศสภาพผู้หญิงที่สร้างผลกระทบทั้งด้านร่างกายและสภาพจิตใจ ตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบันจึงผลักดันให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เพื่อบอกเล่าเหตุการณ์ ประสบการณ์และความรู้สึกที่ได้รับผลกระทบจากความเจ็บป่วยทางร่างกายอันจำเพาะของเพศหญิงและสภาพจิตใจอันเกิดจากสภาพแวดล้อมรวมถึงทัศนคติจากผู้คนในสังคม จึงสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเพื่อบำบัดเยียวยาจิตใจ ผนวกกับการผสมผสานเทคนิควิธีการสื่อผสม เพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกภายใน

ทัศนคติเกี่ยวกับการสร้างสรรค์

ศิลปะคือการถ่ายทอดประสบการณ์ที่สะท้อนใจหรือความประทับใจ ไม่ว่าจะเป็ความประทับใจอันดีงามหรือการสะท้อนใจอย่างลึกซึ้ง ส่งผลให้เกิดแรงผลักดันในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เพื่อถ่ายทอดสิ่งนึกคิดหรือแสดงออกความรู้สึกต่อสิ่งเร้าเหล่านั้น นำไปสู่ผลงานศิลปะอันเป็นที่อยู่แห่งจิตวิญญาณของศิลปิน

ศิลปะนั้น เป็นหนึ่งชื่อของแหล่งที่อยู่ของจิตวิญญาณ จิตวิญญาณ มาจากคำว่า “จิต” และ “วิญญาณ” หมายถึง สิ่งที่อยู่ในตัวตน ทำให้เป็นบุคคลขึ้นเป็นความรู้แจ้งความรู้สึกตัวจิตใจ(ราชบัณฑิตยสถาน 2546)³ ของศิลปิน กล่าวได้ว่าศิลปะ เป็นสิ่งมีชีวิตที่ศิลปินได้ถ่ายทอดไว้ เฉกเช่นผ้าขาว แล้วพร้อมใส่สีสันแห่งตนตัวตนและการมีชีวิตลงผ้านั้น อีกทั้งยังสะท้อนเรื่องราว อารมณ์ ความรู้สึก มุมมองทัศนคติต่างๆของตนเอง ทั้งนี้ล้วนมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะบุคคล เช่น ฝีแปรง รูปทรง สี วัสดุ รวมถึงเทคนิคต่างๆ ที่ ศิลปินกำหนดลงผลงานในลักษณะจำเพาะตามการถ่ายทอดเพื่อการสื่อสารเรื่องราว ประสบการณ์สิ่งนึกคิดของศิลปิน อย่างไรก็ตามการรังสรรค์ผลงานศิลปะหนึ่งชิ้นหรือหนึ่งชุดของศิลปินนั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจ ไม่ว่าจะเป็ความทุกข์หรือความสุข ก็สามารถนำไปสู่การแสดงออก โดยรวบรวมอารมณ์ ความรู้สึกและผลักดันออกเป็นผลงานศิลปะแบบเฉพาะตน

³ จิตวิญญาณ,ราชบัณฑิตยสถาน, 2546. เข้าถึงได้จาก

https://eledu.ssru.ac.th/kalanyoo_pe/pluginfile.php/59/mod_resource/content

ทั้งนี้ ในกระบวนการปฏิบัติผลงานศิลปะนั้น นอกจากจะเพื่อความพอใจอารมณ์ของศิลปินแล้วยังสามารถสร้างคุณค่าทางใจหรือเพื่อบำบัดเยียวยาจิตใจตนเอง อีกทั้งยังสามารถสร้างคุณประโยชน์ คุณงามความดีต่อตนเองและผู้อื่นที่ได้รับชมผลงานศิลปะไม่มากนัก

อิทธิพลจากประสบการณ์และการใช้ศิลปะบำบัดเยียวยาตนเอง

ข้าพเจ้าในวัยเด็ก ได้อยู่กับครอบครัวที่มีการใช้ความรุนแรงและข้าพเจ้ามักจะอยู่ในเหตุการณ์ที่ครอบครัวใช้ความรุนแรงทั้งทางวาจาและทางร่างกาย ก่อให้ข้าพเจ้าเกิดความทุกข์ใจเพิ่มขึ้นในทุกๆ วัน สิ่งเดียวที่เด็กคนหนึ่ง ในตอนนั้นทำได้เพียงแค่อบร้องไห้ในที่นอนและใช้ผ้าเนาที่ติดมาตั้งแต่เด็ก ปิดบังใบหน้า เพื่อปิดบังความรุนแรงและซ่อนเร้นตัวตนจากสิ่งต่างๆ ที่ได้พบเห็น

ต่อมาข้าพเจ้าได้ย้ายถิ่นฐานมาพักอาศัยอยู่กับพ่อบุญธรรม ห่างหายจากความรุนแรงนั้นๆ แต่ถึงอย่างไรภาพอารมณ์ความรู้สึกยังตราตรึงอยู่ในจิตใจ อีกทั้งความเจ็บป่วยทางด้านร่างกายอยู่บ่อยครั้งจนแทบจะทุกวัน เหตุการณ์เหล่านี้ในวัยเด็ก ส่งผลให้ข้าพเจ้าเป็นคนที่อ่อนไหวทางความรู้สึกได้ง่าย ร้องไห้บ่อยครั้ง เสียความมั่นใจเวลาพบเจอผู้คน จึงเป็นที่มาอันดับต้นที่ข้าพเจ้าเริ่มขีดเขียนวาดภาพระบายสี โดยใช้ศิลปะเพื่อระบายความรู้สึก ความฝันและความสุข ซึ่งข้าพเจ้ามีความสุขทุกครั้งที่ได้วาดภาพระบายสี ได้อยู่กับตนเอง ต่อมาเมื่อเติบโตขึ้นข้าพเจ้าได้นำภาพวาดในจำนวนนับร้อยนั้น มาดูเพื่อทบทวนความหลังในอดีต ซึ่งภาพทุกภาพล้วนมี องค์ประกอบและรูปทรงที่ดูคล้ายๆกันหมด

ตัวอย่างภาพวาดในวัยเด็ก

ภาพที่ 1 ภาพตัวอย่าง ภาพที่ซ้ำเจ้าวาดในวัยเด็ก

เมื่อมองย้อนกลับไปในอดีตจวบจนถึงปัจจุบันก็พบว่า ข้าพเจ้าได้นำศิลปะนั้นมาสร้างสรรค์เพื่อบำบัดเยียวยาจิตใจ มีความรู้สึก รับรู้ มีความอ่อนไหวเรื่องใด ข้าพเจ้าก็จะใช้ศิลปะในการบอกเล่าประสบการณ์นั้น ๆ (สิริรัตน์เรขา 2564)⁴ จากแนวคิดที่ว่า ศิลปะ คือ หนทางแห่งการปลดปล่อยอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ของแต่ละคน เพื่อที่จะแสดงออกซึ่ง ความต้องการทั้งด้านความสุขและเพื่อพัฒนาศักยภาพของตัวเองในด้านการเรียน การเล่น และการแสดงออกต่างๆ ศิลปะบำบัด เป็นรูปแบบหนึ่งของการแพทย์เสริมและทางเลือก (complementary and alternative medicine) จึงนำมาเสริมในการดูแลสุขภาพแนวทางการให้ที่มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังนับเป็นรูปแบบหนึ่งของการทำจิตบำบัด (psychotherapy) ที่ใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือสำคัญ เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหาด้านอารมณ์และจิตใจ คือใช้ศิลปะเป็นสื่อในการแสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึก ความขัดแย้งและความต้องการ ที่ซ่อนเร้นอยู่ในของจิตใจ การแสดงออกทางผลงานศิลปะ ไม่ว่าจะเป็นลายเส้น สี รูปทรง สัญลักษณ์ อารมณ์ ความหมายที่สื่อออกมาทั้งหมดสามารถนำมาวิเคราะห์ให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดว่าสภาพจิตมีปัญหาเป็นอย่างไร ในส่วนของการประเมินผลการบำบัดรักษาด้วยศิลปะบำบัด เน้นที่กระบวนการและกิจกรรมทางศิลปะผลงานสมบูรณ์ แบบ ในส่วนของขั้นตอนหลักในการทำศิลปะบำบัดมีการแบ่งอยู่หลายประเภท โดยแบ่งเป็นขั้นตอนหลัก “4 E” ดังนี้

- 1) Established rapport คือ การสร้างสัมพันธภาพ เป็นขั้นแรกของการบำบัด สร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้บำบัดกับผู้รับการบำบัด ซึ่งเป็นการประเมินสภาพปัญหา
- 2) Exploration คือ ค้นหาปัญหา เป็นขั้นของการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา ความขัดแย้งภายในส่วนลึกของจิตใจ
- 3) Experiencing คือ ทบทวนประสบการณ์ โดยนำประสบการณ์ปัญหาต่างๆมาปรับเปลี่ยนและแก้ไขใหม่ ในมุมมองและสภาวะใหม่
- 4) Empowerment คือ เสริมสร้างพลังใจ เป็นขั้นสุดท้ายของการบำบัด โดยเสริมสร้างศรัทธาความภาคภูมิใจและสร้างการเปลี่ยนแปลงให้แก่ตนเอง

⁴ ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา.2564. ศิลปะบำบัด ศาสตร์และศิลป์แห่งการบำบัด. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว เข้าถึงได้จาก https://www.happyhomeclinic.com/alt02-arttherapy_artandscience.htm

อิทธิพลจากผลกระทบทางร่างกายและสรีระของผู้หญิง

ในส่วนของร่างกายนั้น ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่ร่างกายไม่แข็งแรงมาตั้งแต่เด็กไม่ว่าจะเป็น โรคภูมิแพ้ ซึ่งอาการคือ การหายใจไม่ออกและอาการลมพิษ อีกทั้งการปวดท้องประจำเดือนที่ปวดมากกว่าปกติ ในบางครั้งก็แขนขาอ่อนแรง เป็นลม ในทุกๆเดือน ทั้งนี้ยังมีเรื่องเกี่ยวกับฮอร์โมนเพศหญิงอีกที่มีผลต่อร่างกาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อสรีระของข้าพเจ้า ทำให้มีทรວดทรงของผู้หญิงที่ชัดเจน ที่กล่าวมาทำให้ในบางครั้งข้าพเจ้าโดนเหยียดทางเพศ ตั้งแต่เด็ก มักจะถูกล้อเลียนว่าเป็นคนขี้เลื้อน เพราะลมพิษขึ้นเต็มตัว พอเติบโตมาเริ่มมีภาวะโรคภัยของผู้หญิงและถูกกล่าวหาว่า แกล้งอ่อนแอหรือแสร้งร้องขอความเห็นใจ

เมื่อเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นซ้ำๆตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งค่อนข้างมีผลกระทบทางจิตใจ และการดำเนินชีวิตเป็นอย่างมาก จึงพยายามที่จะหลีกเลี่ยงสิ่งต่างๆที่ทำให้เกิดทุกข์ ข้าพเจ้าจึงอดทนเป็นอย่างมาก ถึงแม้ในบางครั้งก็แทบจะเดินไม่ไหวพยายามที่จะทำกิจกรรมต่างๆให้ได้ เมื่อการเปลี่ยนแปลงร่างกายเข้าสู่วัยรุ่น ข้อบกพร่องต่างๆเริ่มชัดเจนและนำไปสู่การ บูลลี่ (สิริรัตน์เรขา 2565)⁵ “การบูลลี่” (bullying) คือ การกลั่นแกล้ง ข่มเหงรังแกผู้อื่น ให้เสียหาย อับอายและเป็นทุกข์ โดยการกระทำ คำพูด การกีดกันทางสังคมหรือผ่านทางไซเบอร์ ซึ่งการบูลลี่สามารถแบ่งออกได้ 4 ประเภท ดังนี้

1) การบูลลี่ทางร่างกาย (Physical Bullying) พฤติกรรมเป็นการกลั่นแกล้งที่สังเกตเห็นได้ชัดเจน ตั้งแต่การทำร้ายร่างกายเบาๆ ไปจนถึงขั้นรุนแรง ทำให้บาดเจ็บ เช่น ถยนน้ำลายใส่ ผลักให้ล้ม ตบ ตี ต่อย เตะ ฯลฯ รวมถึงการทำให้ข้าวของเสียหาย เอาของไปซ่อนหรือทิ้ง ฯลฯ

2) การบูลลี่ทางคำพูด (Verbal Bullying) พฤติกรรมเป็นการกลั่นแกล้งที่รวมทั้งคำพูด ท่าทางที่แสดงออก หรือผ่านการเขียนด้วยถ้อยคำหยาบคาย จนทำให้อีกฝ่ายรู้สึกไม่ดี เช่น การล้อเลียนท่าทาง การล้อปมด้อยทางรูปร่าง (body shaming) การตั้งฉายา การด่าทอ การว่าร้ายเกี่ยวกับเพศสภาพ การเยาะเย้ย การข่มขู่ด้วยคำพูด การแสดงสีหน้าหรือสัญญาณมือที่หยาบคาย

3) การบูลลี่ทางสังคม (Social Bullying) เป็นการกลั่นแกล้งเพื่อทำให้อีกฝ่ายอับอาย และไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม ส่งผลให้ผู้ถูกกระทำไม่ยอมเข้าสังคม เช่น การปล่อยข่าวลือ การกีดกันไม่ให้เข้ากลุ่มหรือทำกิจกรรมร่วมด้วย การกีดกันคนอื่นไม่ให้ เป็นเพื่อนหรือคุยด้วยการหัวเราะเยาะเมื่ออีกฝ่ายทำอะไรผิดพลาด ฯลฯ

4) การบูลลี่ทางไซเบอร์ (Cyberbullying) เป็นการกลั่นแกล้งผ่านทางอินเทอร์เน็ตรวมถึงผ่านโทรศัพท์มือถือ ในรูปแบบของภาพ เสียง ข้อความ เช่น การโทรศัพท์ไปคุกคามข่มขู่ การพิมพ์ข้อความที่เป็นคำหยาบหรือกล่าวหาในทางไม่ดี การโพสต์ข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นให้เป็นที่อับอาย การเผยแพร่ภาพอนาจาร การสร้างบัญชีบนช่องทางออนไลน์เพื่อโจมตีอีกฝ่ายในทางเสียหาย ฯลฯ

⁵ ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา. 2565. การบูลลี่. ศิลปะบำบัด ศาสตร์และศิลป์แห่งการบำบัด. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

อิทธิพลจากข้อปฏิบัติของกุลสตรีไทย

ในยุคสมัยที่ข้าพเจ้าเติบโตมานั้น เป็นยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เมื่อสมัยเด็ก ข้าพเจ้าถูกปลูกฝังคุณค่านิยมวัฒนธรรมไทย การเป็นกุลสตรีที่งดงาม กุลสตรี(ราชบัณฑิตยสถาน 2554)⁶ ให้ความหมายไว้ว่า หญิงผู้มีตระกูลและมีความประพฤติดี(อาศรมพุทธบุตร)⁷ กุลสตรีไทยนั้นจะมีกิจกรรมยามว่างที่งดงาม การพูดจาที่ไพเราะอ่อนหวาน แต่งกายที่มีมิติและสวยงาม มีฝีมือในการปรุงอาหาร รวมทั้งในการดูแลบ้านเรือน ที่เรียกว่าเป็นแม่ศรีเรือน มีความรักนวลสงวนตัว คือไม่ปล่อยตัวให้ชายชมไม่ว่าจะในทางใด ๆ จนกว่าจะถึงวัยอันควรคือได้เข้าพิธีแต่งงานแล้วเท่านั้น ผู้หญิงที่เป็นกุลสตรีนั้นจะกลัวการถูกนินทาว่าไม่เป็นกุลสตรีเป็นอย่างมาก เพราะนั่นหมายถึงความตกต่ำอย่างที่สุดของผู้หญิง ซึ่งจะทำให้เป็นคนไร้ค่าในสายตาของผู้คนในสังคมโดยเฉพาะในสายตาของผู้ชาย

จากข้อความข้างต้นนั้น ผู้ใหญ่ในครอบครัวของข้าพเจ้ามักปลูกฝังให้เป็นเช่นนั้น มิเพียงแต่ในครอบครัวแต่เมื่อเข้าสู่โรงเรียน ข้าพเจ้าได้เรียนโรงเรียนหญิงล้วน ซึ่งมีข้อปฏิบัติและหลักคำสอนถึงการเป็นกุลสตรีที่ดี เช่น การแต่งกายที่มีมิติเรียบร้อย การไม่คบหาดูใจหรือมีคู่ครองในวัยเรียน การนั่ง เดิน และการกินต่างๆ ต้องเป็นระเบียบ อีกทั้งยังพร่ำสอนถึงการอยู่ในกรอบเชื่อฟังคำสั่งของผู้ใหญ่ เป็นต้น ซึ่งข้อปฏิบัติเหล่านี้ทำให้เกิดส่งผลกระทบต่อต่างๆคือการถูกตัดขาดจากโลกภายนอก ทุกอย่างต้องอยู่ในสายตาของคุณครูและผู้ปกครอง

แต่อย่างไรก็ตามเมื่อยุคสมัยเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเผชิญโลกภายนอกหรือการใช้ชีวิตด้วยตัวเอง กลับเป็นเรื่องยาก เมื่อพบเจอผู้คน ข้าพเจ้านั้นขาดภูมิคุ้มกันในปฏิเสธผู้คนและหลีกเลี่ยงจากสถานการณ์อันน่าอึดอัดในสังคมได้ยาก อีกทั้งยังไม่รู้วิธีการเอาตัวรอดในสังคมที่นับวันยิ่งมีความอันตรายมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุการณ์เหล่านี้ทำให้ข้าพเจ้าเก็บเรื่องราวต่างๆไว้ จนเกิดความเครียดและนำมาสู่การใช้ศิลปะในการบำบัดเยียวยาจิตใจ

⁶สตรี พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554.เข้าถึงได้จาก

<https://dict.longdo.com/search/%2A%E0%B8%81%E0%B8%B8%E0%B8%A5%E0%B8%AA%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B8%B5%2A>

⁷ เตชปณฺเฑ ภิภิก ขุอาศรมพุทธบุตร เกษะสีซัง ชลบุรี เข้าถึงได้จาก <http://www.whatami.net/thai/thai20.html>

อิทธิพลจากการคุกคามทางเพศในสังคม

ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานศิลปะชุดนี้ จากประสบการณ์ที่ผ่านมาของข้าพเจ้า ตั้งแต่เด็กจนถึงปัจจุบัน ในความรู้สึกส่วนตัวที่เห็นว่าเป็นเพศหญิงนั้น นอกจากความอ่อนแอทางด้านร่างกายและภาวะสภาพจิตใจก็อ่อนไหวง่าย ที่ผ่านมานั้นข้าพเจ้าพบเจอประสบการณ์ การคุกคามทางเพศ (Sexual Harassment) ค่อนข้างบ่อย(โรงพยาบาลเพชรเวช 2563)⁸ Sexual Harassment ความหมายก็คือ การกระทำที่มีเจตนาไม่ดีต่อเพศตรงข้ามหรือเพศเดียวกันเพื่อผลประโยชน์ โดยไม่ได้รับการยินยอมจากอีกฝ่าย ซึ่งการกระทำดังกล่าวมีหลายรูปแบบ ดังนี้

1.การแสดงออกทางวาจา (Verbal Conduct) เช่น พูดจาล่วงเกิน พูดเกี่ยวกับเรื่องเพศ เล่าเรื่องตลกเกี่ยวกับเรื่องเพศ พูดถึงสัดส่วนของร่างกายหรือพูดเล่นคำที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ เป็นต้น

2.กิริยาท่าทางหรือการแตะโลมทางสายตา (Visual Conduct) เช่น การจ้องมองส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เป็นต้น

3.การสัมผัสทางร่างกาย (Physical Conduct) เช่น พยายามใกล้ชิดโดยไม่จำเป็น แตะเนื้อต้องตัว โอบกอด โอบไหล่ เป็นต้น

4.การส่งข้อความในเชิงอนาจาร (Written Conduct) เช่น เขียนจดหมายหรือพิมพ์ข้อความในเชิงส่อไปทางเพศ รวมไปถึงการส่งรูปภาพร่างกายหรืออวัยวะเพศให้แก่ผู้อื่น

ด้วยรูปแบบ 4 ประการข้างต้นข้าพเจ้าล้วนมีประสบการณ์ทุกรูปแบบ อาจไม่ได้ถึงขั้นล่วงละเมิดทางเพศ แต่สร้างความวิตกกังวลในการดำเนินชีวิตของข้าพเจ้าได้(แชมสนิท 2565)⁹ ผู้เชี่ยวชาญด้านเพศวิถีได้กล่าวว่า ไม่มีนิยามทางกฎหมายอย่างเป็นทางการ จึงสร้างความเข้าใจว่าผู้คนในสังคมไทยมีค่านิยมเสริมให้คนยอมรับเรื่องนี้ได้ง่าย อีกทั้งยังถูกปลูกฝังมาด้วยบรรทัดฐานที่กำหนดพฤติกรรมทางเพศไว้แตกต่างกันระหว่างหญิงและชาย “ต่างสอนผู้ชายให้มีอิสระ ส่งเสริมให้เรียนรู้ มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญทางเพศ ยิ่งเยอะยิ่งดี” และ “สอนผู้หญิงให้รักนวลสงวนตัว รักษาความบริสุทธิ์ ไร้เดียงสา ไม่มีประสบการณ์และไม่มีความรู้เรื่องเพศ” ซึ่งรวมถึงการป้องกันตัวนี้เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการล่วงละเมิด การเอาไรต์เอาเปรียบและการคุกคามทางเพศในสังคมไทย เมื่อถูกล่วงละเมิด ผู้หญิงมักเป็นเรื่องที่สังคมกล่าวว่า เสียหาย ต้องรู้สึกอับอาย ไม่กล้าพูด ไม่กล้าเปิดเผย ยิ่งถ้าผู้คุกคามมีอำนาจมากกว่า การลุกขึ้นมาตอบโต้ก็ยิ่งเป็นเรื่องที่ยาก ด้วยบริบททางสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่ และมีอำนาจ มากกว่าผู้หญิง ยกตัวอย่างเช่น มีคุณครูที่โรงเรียนมาลวนลามและ

⁸โรงพยาบาลเพชรเวช.2563 .Sexual Harassment เข้าถึงได้จาก

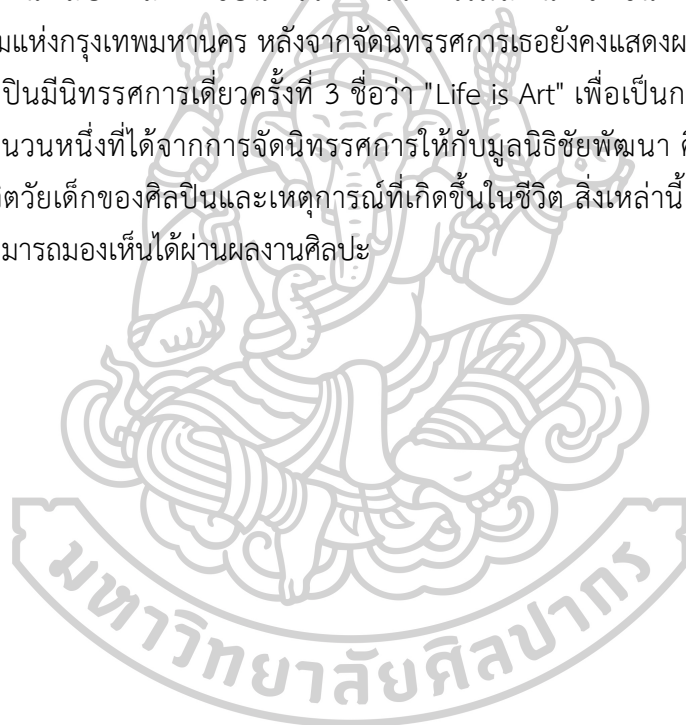
https://www.petcharavejhospital.com/th/Article/article_detail/Sexual_Harassment

⁹ ดร. วราภรณ์ แชมสนิท .2565.เข้าถึงได้จาก <https://knowledge.tijthailand.org/article/detail/sexual-harassment-in-thai-society-vaw2022>

พูดจาเชิงละเมียดทางเพศ เราที่เป็นนักเรียนก็ไม่กล้าที่จะบอกใครเพราะ ผู้หญิงมักเป็นที่เสียหายและ ถูกจับจ้องมากกว่าผู้ชาย

แรงบันดาลใจจากศิลปกรรมของศิลปิน

อรอนงค์ แก้วสมบูรณ์ ศิลปินเกิดและเติบโตที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประเทศไทย จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม เริ่มงานแรกคือ ออกแบบกราฟิกในบริษัท เป็นเวลา 8 ปี ก่อนที่จะตัดสินใจลาออกเพื่ออุทิศเวลาในการทำงานศิลปะและได้ค้นพบกับเทคนิคศิลปะที่หลากหลาย จึงเป็นจุดเปลี่ยนของศิลปิน เมื่อเริ่มใช้หมึกสีดำเพื่อวาดโดยไม่ต้องคิดอะไรมาก ศิลปินได้จัดแสดงผลงานศิลปะและตั้งชื่อนิทรรศการว่า "ไร้มลทิน" จัดขึ้นที่หอศิลป์ประชาชนหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร หลังจากจัดนิทรรศการเธอยังคงแสดงผลงานบางส่วนจากความไม่สมบูรณ์ศิลปินมีนิทรรศการเดี่ยวครั้งที่ 3 ชื่อว่า "Life is Art" เพื่อเป็นการช่วยเหลือสังคมจึงได้บริจาคเงินจำนวนหนึ่งที่ได้จากการจัดนิทรรศการให้กับมูลนิธิชัยพัฒนา ศิลปินมีความผูกพันกับครอบครัว ชีวิตวัยเด็กของศิลปินและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิต สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยหลักและแรงบันดาลใจที่สามารถมองเห็นได้ผ่านผลงานศิลปะ

ภาพที่ 2 ภาพผลงานศิลปินอรอนงค์ แก้วสมบุญ
แหล่งที่มา <https://mgronline.com/celebonline/detail/9580000064431>

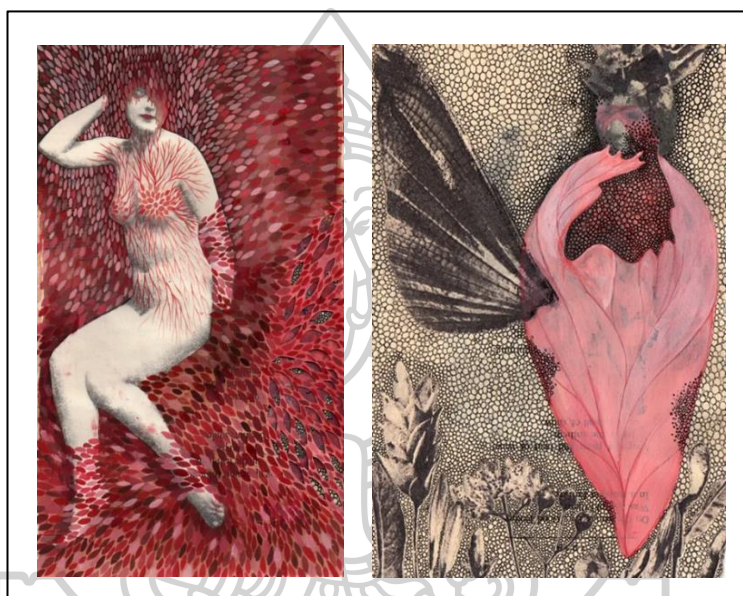

ภาพที่ 3 ภาพผลงานศิลปินอรอนงค์ แก้วสมบุญ
แหล่งที่มา <https://mgronline.com/celebonline/detail/9580000064431>

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าศิลปินพยายามจะสื่อสารแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นผู้หญิง และแสดงออกผ่านผลงานศิลปะ โดยใช้เทคนิคที่ไม่ซับซ้อนแต่สื่อสารทางอารมณ์และรูปทรงความเป็นผู้หญิงได้ชัดเจน เช่น รูปร่างผู้หญิง รูปดอกไม้

แอสลีย์ เบลนตัน

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ใน Studio Art จาก College of Santa Fe ในปี 2008 และ M.P.S. ในสาขาศิลปะบำบัดและการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์จากสถาบัน Pratt ในปี 2012 ปัจจุบันเธออาศัยและทำงานในเมืองแอชวิลล์ รัฐนอร์ทแคโรไลนา

ภาพที่ 4 ภาพผลงานศิลปิน แอสลีย์ เบลนตัน

แหล่งที่มา <https://www.escapeintolife.com/artist-watch/ashley-blanton>

คำกล่าวของศิลปิน งานศิลปะของฉันสำรวจพื้นที่อันจำกัดระหว่างประสบการณ์ภายในและภายนอก โดยอ้างอิงร่างกายว่าเป็นสถานที่แห่งบาดแผล การเปลี่ยนแปลง และการเยียวยา ด้วยแรงบันดาลใจจากเทพนิยาย เรื่องเล่าตามแบบฉบับ รูปแบบทางชีวภาพ และรูปแบบที่พบในธรรมชาติ งานศิลปะของฉันมักจะรวบรวมช่วงเวลาของการเติบโตและความเสื่อมโทรม การสืบเชื้อสายและการเกิดขึ้น ความลับและการมองเห็น และความโดดเดี่ยวและการเชื่อมโยง ฉันใช้สีน้ำ กระดาษตัด ภาพปะติด และเทคนิคการถ่ายโอน เพื่อสร้างผลงานหลายชั้นบนกระดาษที่กระตุ้นความรู้สึกทางอารมณ์และอวัยวะภายใน

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทความวิชาการ ความเสมอภาคทางเพศในทัศนะของมิเชล ฟูโกต์(เฟื่องฟูลอย 2562)¹⁰ ฟูโกต์เป็นนักปรัชญาแนวโครงสร้างนิยม ได้ขนานนามว่า “ความเป็นชายขอบสังคม” และเข้าใจในปัญหาความขัดแย้ง เห็นถึงโครงสร้างพลเมืองนี้ๆ โดย ฟูโกต์แบ่งไว้ 2 มิติ

1. มิติการปฏิบัติการของความสัมพันธ์

ในความสัมพันธ์ต้องมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกันรวมถึงเครื่องมือในการเชื่อมโยงนั้นๆ

- 1.1 อำนาจ (Power) ฟูโกต์ มีแนวคิดที่ว่า อำนาจนั้นเป็นสิ่งที่เคลื่อนไหวได้แต่ไม่มีตัวตน ลื่นไหลไปตามพื้นฐานความสัมพันธ์ของสังคม ซึ่งรับรู้ของการมีอยู่แต่จับต้องไม่ได้ ดังนั้นจึงได้ศึกษาบทบาทของอำนาจ ที่ครอบงำบุคคลไปถึงสถาบันต่างๆหรืออาจไปสถิตในความสัมพันธ์ย่อยๆ รวมทั้งร่างกายของคน แต่อย่างไรก็ตาม ฟูโกต์ พยายามมองว่าอะไรคือความสำคัญหรือข้อกำหนดความเป็นยุคสมัยที่แตกต่าง ซึ่งอาจต่อเนื่องหรือไม่ก็ตาม กล่าวได้ว่า สิ่งใดที่ถูกครอบงำโดยอำนาจ ล้วนแยกออกจากยาก แต่ในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับสตรีเพศ เป็นการถูกครอบงำและควบคุมด้วยกฎระเบียบวินัย โดยความคิดที่ว่า เพศหญิงต้องนิมนวล อ่อนโยน เหมาะกับงานฝีมือ แม่บ้านและเลี้ยงดูบุตรเท่านั้น และมีสถานะหน้าที่การกระทำที่อยู่ภายใต้เพศชาย
- 1.2 วาทกรรม หมายถึง ความจริงที่อยู่ภายใต้กรอบแต่วาทกรรมคือตัวอำนาจที่ไปยึดหรือเชื่อมโยงกับพื้นที่ในช่วงเวลาหนึ่ง โดยการทำให้มนุษย์อยู่ภายใต้ความเชื่อและความเชื่อเหล่านั้นก็ถูกครอบงำด้วยความจริง ขอบเขตของวาทกรรมถูกจำกัดให้อยู่ภายใต้พรมแดน แต่สำหรับสตรีเพศ ฟูโกต์ มองว่าวาทกรรมสตรีเพศไม่ควรตกอยู่ภายใต้อำนาจในการกำหนดบงการวิถีเพศ เช่นการแบ่งแยกหน้าที่บทบาท ผู้หญิงมีหน้าที่ รักษานวลสงวนตัว เลี้ยงบุตร เป็นต้น ชาย มีหน้าที่ทำงานนอกบ้านเลี้ยงครอบครัว ทำศึกสงคราม เป็นต้น
- 1.3 ประวัติศาสตร์ทางความคิด (History ideas) ในประเด็นทางประวัติศาสตร์ เป็นสิ่งสำคัญในสถานภาพทางเพศให้ติดอยู่กับความคิดเดิม การกีดกันสตรีออกจากสิทธิ เสรีภาพเพื่อกำหนดให้อัตลักษณ์นั้นติดอยู่กับความรู้และอำนาจยุคสมัยนั้น

¹⁰ เฟื่องฟูวรรณ เฟื่องฟูลอย.ความเสมอภาคทางเพศในทัศนะของมิเชล ฟูโกต์ .2019 จาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jeir/article/view/247308/166811>

2. มิติเกี่ยวกับพื้นที่ในอัตบุคคล

เพศวิถีหรือเพศสภาวะได้ดำรงอยู่ในสังคมมานานแล้วแต่ถูกกำหนด จำกัดพื้นที่ด้วยศาสนา พิธีกรรม ทำให้เกิดข้อจำกัดในสังคม เช่น สตรีเพศควรมีสีทึบในร่างกายมีเสีรภาพหรือเลือกคู่ครองตามความพึงพอใจ โดยแบ่งออกได้ 2 ประเภท

2.1 ทางกายภาพ กล่าวได้ว่า ร่างกายไม่ควรถูกกดทับด้วยอำนาจใด การถูกแบ่งชนชั้นหรือประเภทที่สืบทอดกันมา สตรียังไม่ถูกปฏิบัติอย่างทัดเทียม

2.2 ทางจิตใจ การมีอิสรภาพทางความคิด ไม่ถูกกีดกันโดยความเชื่อใดๆ เพราะมนุษย์ทั้งหมด ล้วนถูกหล่อหลอมจากการเลี้ยงดู จารีต วัฒนธรรม ประเพณีและอุดมการณ์ต่างๆ ถูกจำกัดเงื่อนไขไว้ แรงขับเคลื่อนที่สำคัญคือ อุปนิสัย(Habit) เกิดจากการหล่อหลอมจากการเลี้ยงดูจากสิ่งแวดล้อม ศาสนา กฎทางสังคม เหตุนี้จึงหลุดพ้นจากอุปนิสัยได้ยากเมื่อใดที่มีความอยากจะปกป้องตนเองจากการถูกละเมิดสิทธิหรือขัดขวาง จึงกล่าวได้ว่าแปลกแยก ในความจริง สตรีจะเป็นผู้สูญเสีย อีกทั้งยังได้รับการครอบครองในรูปแบบนามธรรมแต่ถูกละเมิดอย่างรูปธรรม

บทที่ 3

การกำหนดรูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน

ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ข้าพเจ้าได้นำเทคนิค สื่อผสม มาสร้างสรรค์เพื่อสื่อความหมายทางอารมณ์ความรู้สึก รวมทั้งการแสดงสัญลักษณ์ความเป็นผู้หญิงผ่าน วัสดุ และวัตถุ รวมไปถึงคุณค่าความงามของสตรี

วิธีการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสืบค้นข้อมูลในการศึกษา แบ่งได้ 4 ลักษณะ

1. ศึกษาจากข้อมูลจากสถานที่จริง คือการสืบค้นจากประสบการณ์ส่วนตัว
2. ศึกษาวิธีการใช้ศิลปะในการบำบัดจิตใจ
3. ศึกษาค้นคว้าหาวัสดุและวัตถุเพื่อการถ่ายทอดความรู้สึก รวมไปถึงนัยยะที่ซ่อนไปถึงความเป็นสตรี
4. ศึกษากระบวนการนำวัสดุมาเรียงร้อยจัดโครงสร้างและองค์ประกอบ ที่สร้างความไหลลื่นทางอารมณ์ความรู้สึก อีกทั้งการบำบัดจิตใจขณะปฏิบัติผลงานและคงความสวยงามอันเป็นเอกลักษณ์ของผู้หญิง

การสร้างภาพร่างผลงาน

ข้าพเจ้าสร้างภาพร่างเป็นลายเส้นสี ใช้ปากกาสีในการทำภาพร่าง เพื่อกำหนดภาพคร่าวๆ ในมโนจิตของข้าพเจ้าจึงร่างภาพด้วยสี เนื่องด้วยการใช้สีเป็นส่วนสำคัญในการใช้ศิลปะบำบัดแต่ภาพร่างและการปฏิบัติผลงานจริงอาจเป็นเพียงแค่ส่วนหนึ่งหรือเป็นภาพคร่าวๆ เพราะข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคสื่อผสม จึงมีการเปลี่ยนแปลงขณะปฏิบัติในชิ้นผลงานจนกว่าผู้สร้างสรรค์จะมีความพอใจและประทับใจในผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ในการสร้างสรรค์ผลงานข้าพเจ้ารวบรวมประสบการณ์และอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ ที่ยังมีความรู้สึกสะท้อนจิตใจตลอดจนถึงเหตุการณ์ปัจจุบันที่ยังคงประสบอยู่เกี่ยวกับการเป็นสตรีเพศ ข้าพเจ้าถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก เป็นศิลปะนามธรรมสื่อผสมเพื่อสะท้อนเรื่องราว ความทุกข์ ความสุข ความงามและวิถีการเป็นผู้หญิงทั้งภายในและภายนอก โดยใช้สีเส้น วัสดุและวัตถุในการขับเคลื่อนเพื่อสื่อความหมาย เป็นสัญลักษณ์การบอกเล่าอารมณ์ของสตรี

เทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “การแปรเปลี่ยนรูปสภาวะของสตรี” ใช้เทคนิคสื่อผสม การปฏิบัติผลงาน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์เนื่องด้วยเพื่อสื่อสารทางอารมณ์ความรู้สึกและความหมายของวัสดุต่างๆทำให้เกิดนัยยะในการแสดงอารมณ์ภายในจิตใจ อีกทั้งมีวัตถุประสงค์ประกอบในชิ้นผลงานเพื่อสื่อความรู้สึกบางอย่างของสตรี ลักษณะในการสร้างสรรค์จึงมีลำดับต่อไปนี้

1. เริ่มต้นจากการวาดฝีแปรงและสาดสีที่ดูรุนแรง เพื่อระบายอารมณ์ลงบนพื้นเฟรมไม้อัด เป็นการรองพื้นและเป็นการสำแดงอารมณ์ความรู้สึกจากภายในจิตใจไปในตัว ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกของการทำงาน อีกทั้งสิ่งเหล่านั้นยังทิ้งคราบและร่องรอยต่างๆไว้ เป็นเสน่ห์การละทิ้งความรู้สึกไว้

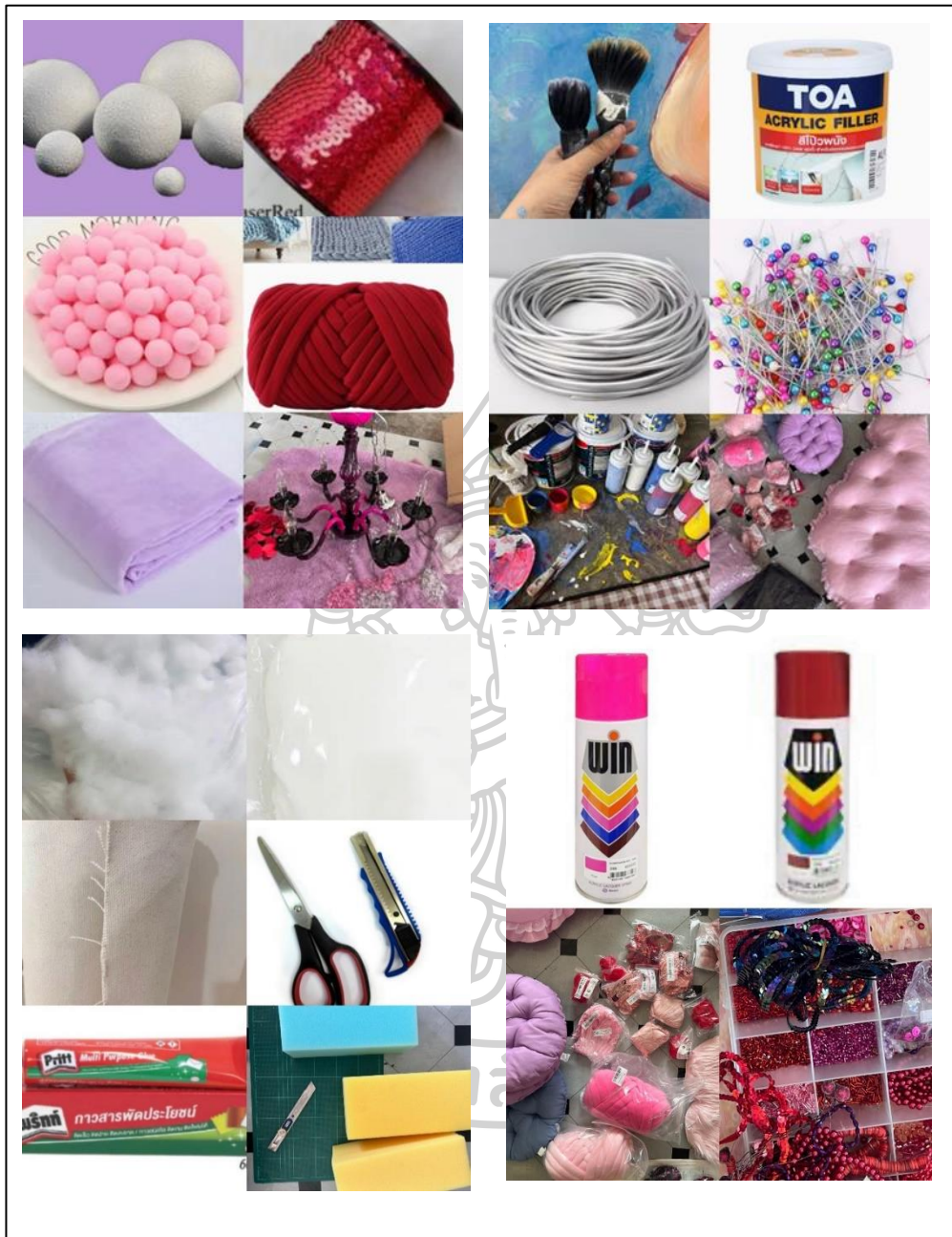
2. การร่างภาพและขึ้นโครงสร้างลงผลงาน ข้าพเจ้าใช้สีในการร่างภาพและสร้างสัญลักษณ์องค์ประกอบด้วยฟูกันและสีอะคริลิค อีกทั้งยังลงน้ำหนักคร่าวๆเพื่อการลงมวลมิติที่ง่ายขึ้นในขั้นตอนต่อไป เมื่อร่างภาพเสร็จแล้วข้าพเจ้าจึงนำลวด มาตัดเป็นโครงสร้างรูปทรงและยึดส่วนประกอบต่างๆให้ติดยึดเข้ากับเฟรมไม้

3. ต่อมาคือการเพิ่มมิติและมวลปริมาตรให้กับองค์ประกอบที่ร่างไว้ ข้าพเจ้านำวัสดุ โฟม ฟองน้ำ หนุน ดินเบาและปุ๋ยป๋วย ปาดและปั้นลงบนภาพที่ร่าง

4. การใช้วัสดุและวัตถุนุ่มในการห่อหุ้มมวล ที่ติดเข้ากับเฟรมไม้ ข้าพเจ้าเริ่มจากใช้ผ้าห่มที่มีผิวอ่อนนุ่ม เพื่อลดความแข็งกระด้างในวัสดุที่เพิ่มมวล

5. ลำดับสุดท้ายการใช้เครื่องประดับและลูกปัดปะติด ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญมากอีกขั้นตอนหนึ่ง นอกจากเพื่อความสวยงามและความเป็นเอกภาพของผลงานแล้ว ยังสามารถสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเพศหญิงที่มีความรักสวรั้งาม อีกทั้งสภาวะในขณะปฏิบัติงานยังมีผลต่อการบำบัดเยียวยาจิตใจของข้าพเจ้าอีกด้วย

ภาพวัสดุอุปกรณ์

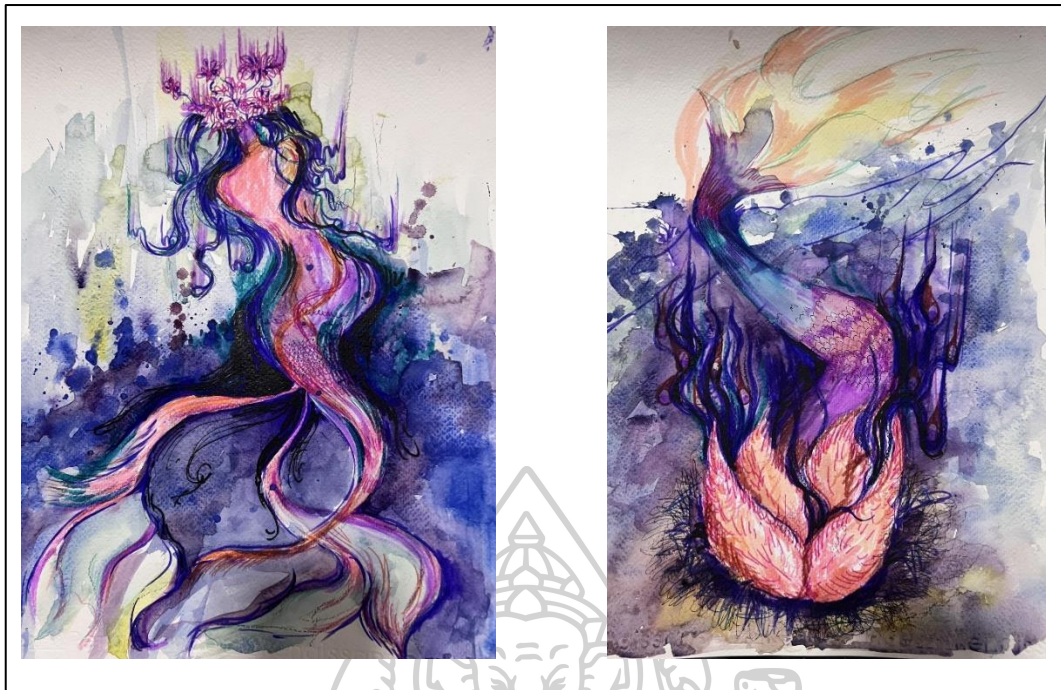

ภาพที่ 5 ภาพวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

ภาพตัวอย่างแบบร่างผลงาน

ภาพที่ 6 ภาพตัวอย่างแบบร่างผลงานชุด ก่อนผลงานวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 7 ภาพตัวอย่างแบบร่างผลงานชุด ก่อนผลงานวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 8 ภาพตัวอย่างแบบร่างผลงานชุด ก่อนผลงานวิทยานิพนธ์

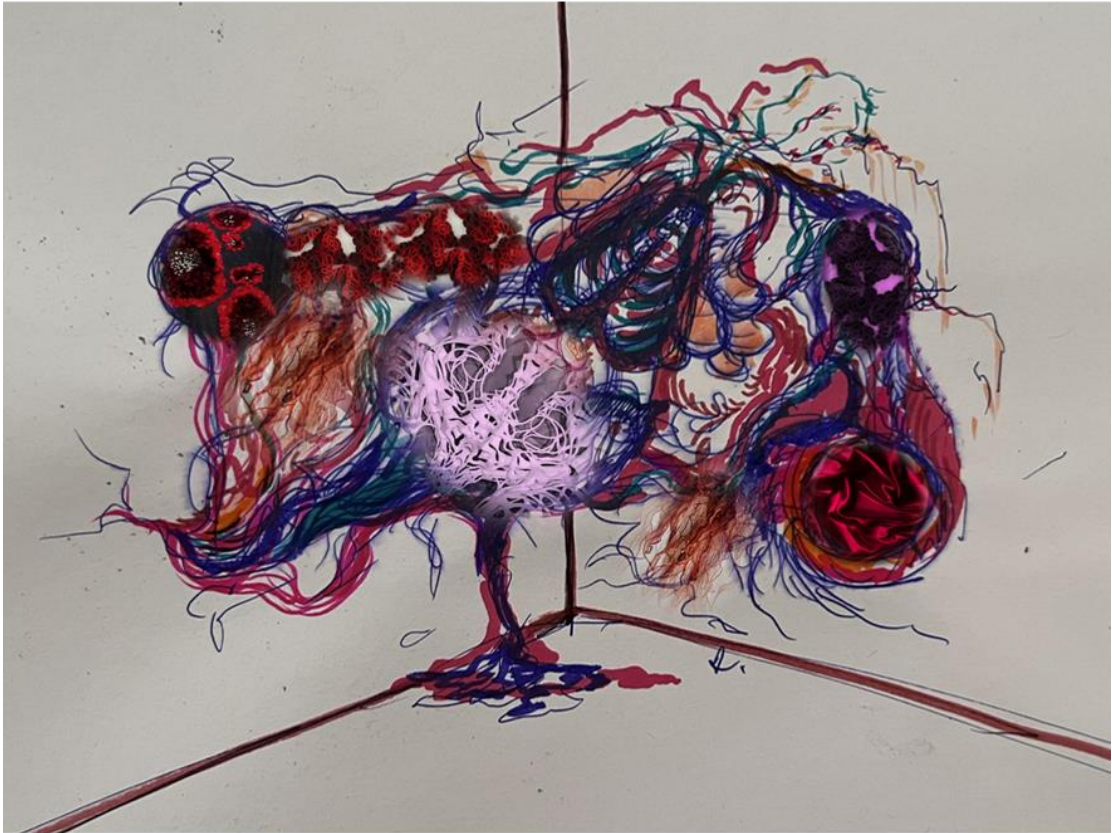

ภาพที่ 9 ภาพตัวอย่างแบบร่างผลงานชุด ก่อนผลงานวิทยานิพนธ์

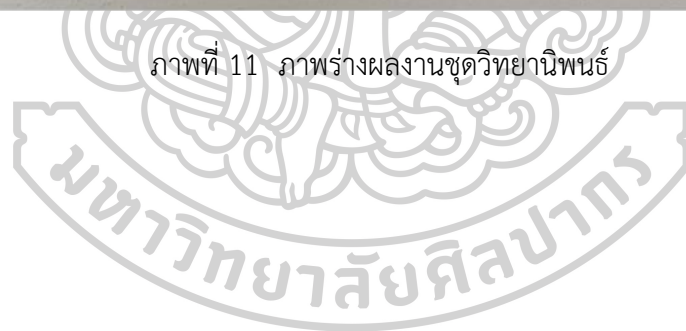

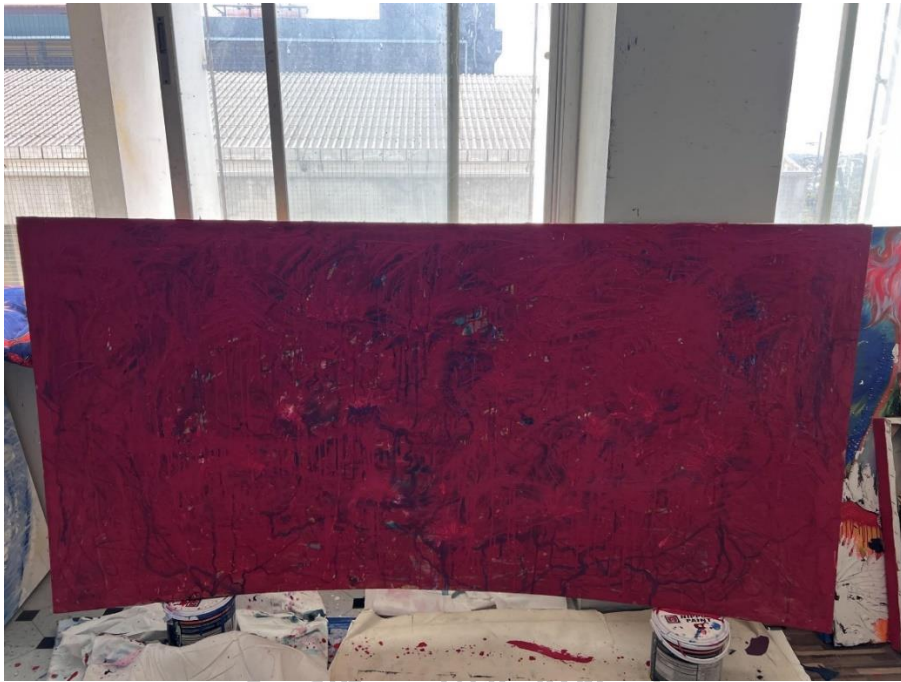
ภาพที่ 10 ภาพตัวอย่างแบบร่างผลงานชุด ก่อนผลงานวิทยานิพนธ์

ภาพร่างผลงานวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 11 ภาพร่างผลงานชุดวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 12 ภาพขั้นตอนแรกของการเตรียมพื้นผิวเฟรม ผลงานชุตวิทยานิพนธ์

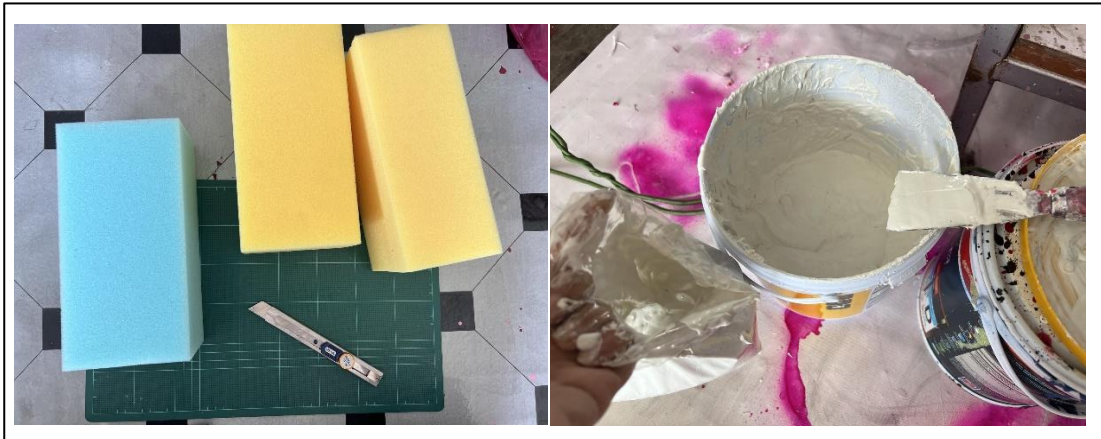
ภาพที่ 13 ภาพขั้นตอนแรกของการเตรียมพื้นผิวเฟรม ผลงานชุตวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 14 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุตวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 15 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุตวิทยานิพนธ์

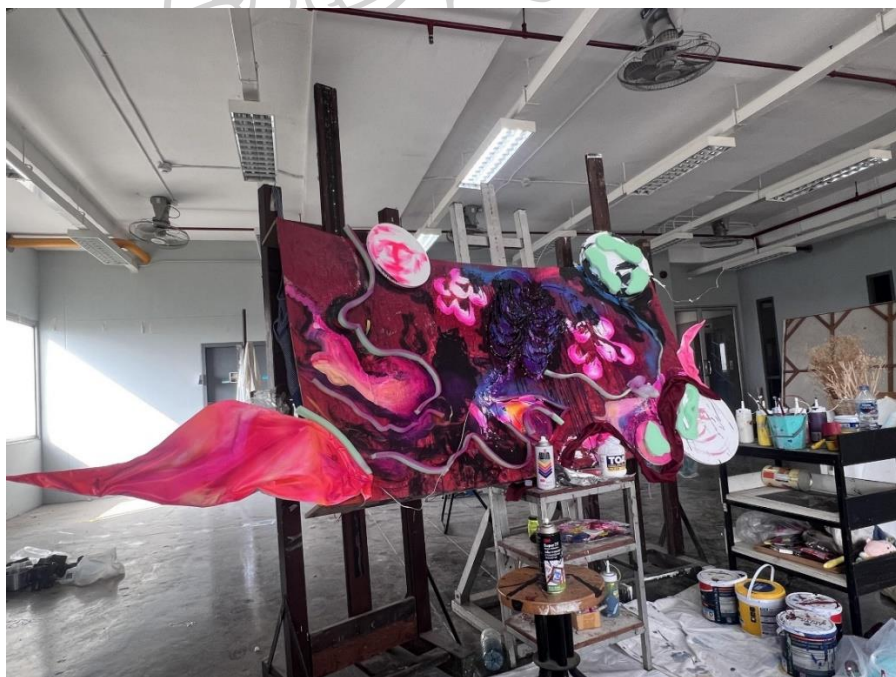
ภาพที่ 16 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุตวิทยานิพนธ์

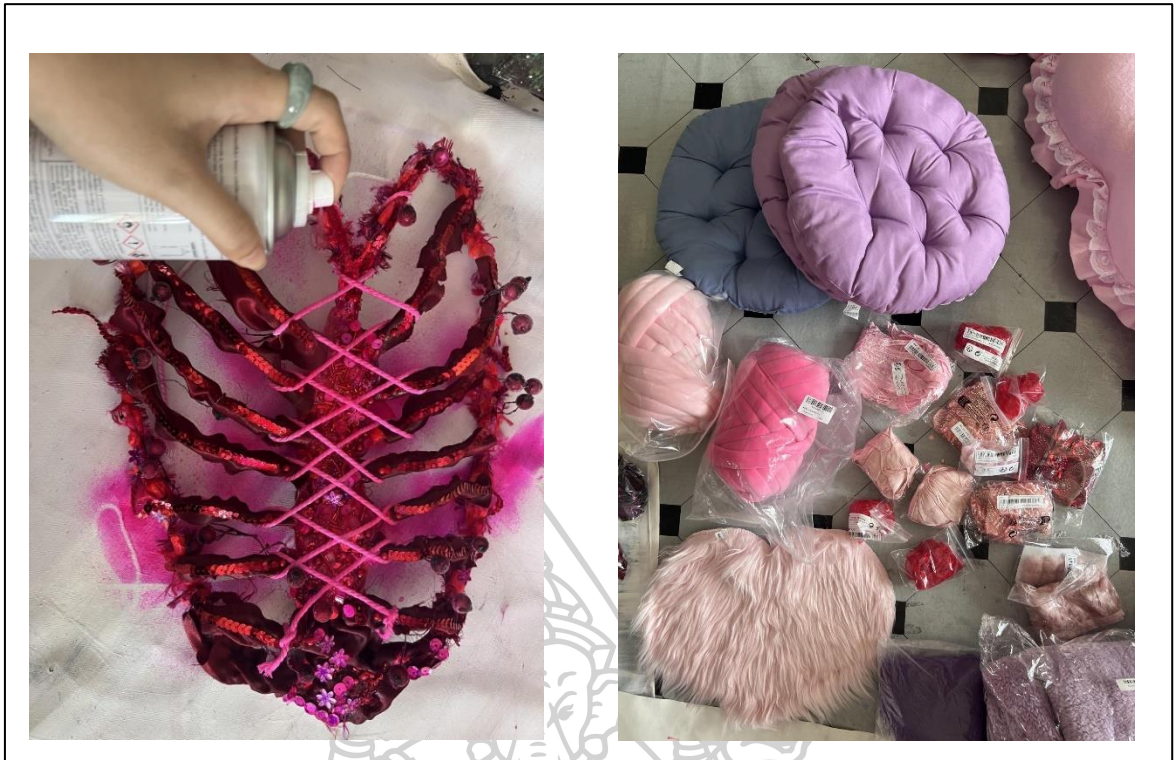
ภาพที่ 17 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุตวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 18 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุดวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 19 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุดวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 20 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุดวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 21 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุดวิทยานิพนธ์

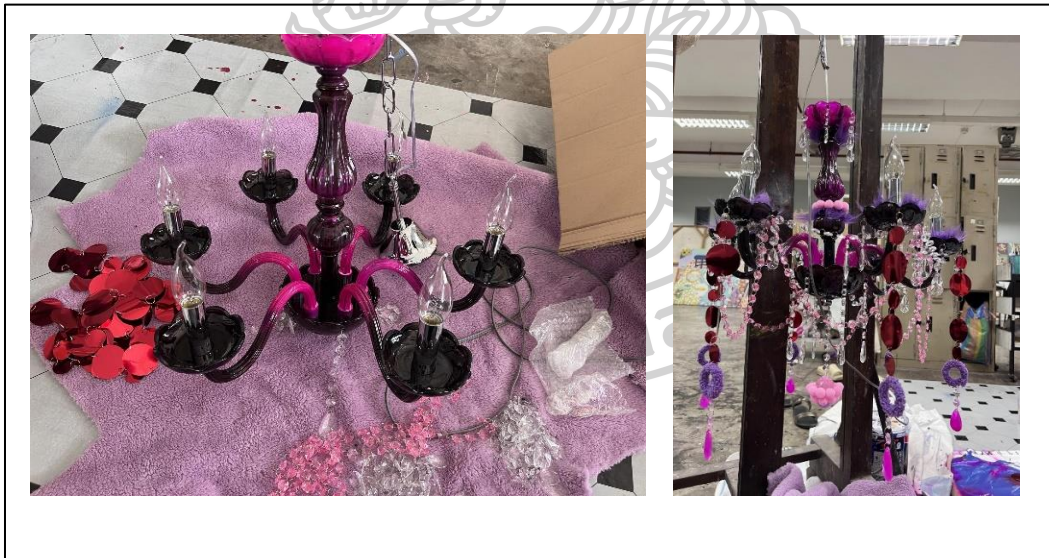
ภาพที่ 22 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุดวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 23 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุดวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 24 ภาพการปฏิบัติผลงาน ฟันสีไฟแขนเดอเรียชุดวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 25 ภาพการปฏิบัติผลงาน ชุดวิทยานิพนธ์

คุณค่าความหมายของวัสดุและวัตถุในผลงานวิทยานิพนธ์

1. หัวเตียงแบบนุ่ม ข้าพเจ้าใช้คุณสมบัติของหัวเตียง เป็นสัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมาย ว่าหัวเตียงเรานั้นจะใช้ที่นั่งพิงหลังก่อนที่จะนอน เป็นที่เอนหลังเวลาพักผ่อน รองรับน้ำหนักของหลังซึ่งเป็นส่วนสำคัญของร่างกาย ที่นำเฉพาะหัวเตียงมาเป็นองค์ประกอบในการสร้างสรรค์เพราะข้าพเจ้าได้นำแรงบันดาลใจมาจากในวัยเด็กที่ข้าพเจ้าใช้เตียงนอน ในการหลบเร้นความรุนแรงภายในบ้านและเป็นพื้นที่ที่ข้าพเจ้าใช้ปรับทุกข์อีกทั้งความรู้สึกของข้าพเจ้าที่มีต่อเหตุการณ์การคุกคามทางเพศที่ทำให้เกิดการตั้งคำถามถึงบทบาทหน้าที่ของผู้หญิง

2. หมอนอิง จากแรงบันดาลใจช่วงวัยเด็กที่ข้าพเจ้ามีหมอนเอนที่ติดตัวตลอดเวลา ผลงานชุดนี้เป็นผลงานที่ใช้ศิลปะในการบำบัดจิตใจข้าพเจ้าจึงคิดนึกถึงวัสดุสื่อความหมายที่เป็นดังเพื่อนรักของข้าพเจ้า จึงใช้หมอนอิง เข้ามาจัดองค์ประกอบ เนื่องจากประทับใจในชื่อของ หมอนอิงให้ความรู้ถึงการอิงอาศัยหรืออิงข้างกาย

3. พรมรองพื้น ด้วยหน้าที่ของพรมรองพื้นคือ ปรับภูมิทัศน์ภายในพื้นที่หรือบ้าน สร้างสีสันความสวยงามความน่ารักของคนที่นุ่มนวล ในส่วนนี้ข้าพเจ้าจึงนำสร้างสรรค์ในผลงานเพื่อสะท้อนถึงความหมายในบทบาทบางอย่างของผู้หญิง

4. ผ้าห่มขนอ่อนนุ่มและผ้าชนิดต่างๆ ในส่วนของผ้าต่างๆ หลายชนิดเพื่อสื่อถึงความสามารถของผู้หญิงที่หลากหลายประเภทและด้วยผลงานชุดนี้เป็นการใช้ศิลปะบำบัดความทุกข์ในใจ ข้าพเจ้าจึงใช้ผ้าห่มที่เป็นขนนุ่มในการห่อหุ้มวัสดุต่างๆ เพื่อลดความแข็งกร้าวที่สะท้อนจากความรู้สึกภายในจิตใจ

5. ลวด วัสดุนี้อยู่ในโครงสร้างของผลงานทั่วทุกองค์ประกอบ เช่น ลวดยึดโครงสร้าง การดัดลวดให้เป็นไปตามองค์ประกอบที่กำหนด ในบางส่วนใช้ลวดมาถักเปียเพื่อสะท้อนกฎระเบียบความ เป็นสตรีหรือการอยู่ในความควบคุมของความเป็นกุลสตรีไทย

บทที่ 4

การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “การแปรเปลี่ยนรูปสภาวะของสตรี” ขับเคลื่อนผ่านการสร้างสรรค์ผลงานจากประสบการณ์ชีวิตที่เคยได้รับการกระทำและคำพูดที่เหยียดหยามรวมไปถึงความทุกข์กายเรื่องโรคภัยที่อ่อนแอของสตรี ล้วนส่งผลให้เกิดความอ่อนไหวทางจิตใจ มีความทุกข์ใจในการดำเนินชีวิตในฐานะผู้หญิงคนหนึ่ง ข้าพเจ้าจึงนำความทุกข์เหล่านี้ เป็นแรงขับเคลื่อน และใช้ศิลปะในการบำบัดจิตใจ เพื่อสร้างคุณค่าและคุณประโยชน์ทางจิตใจต่อตนเองและผู้อื่น

การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในระยะเริ่มต้น

ในการสร้างสรรค์ผลงานในช่วงระยะเริ่มต้นนี้เป็นช่วงเวลาที่ข้าพเจ้าพยายามค้นหาตัวตนและพยายามรวบรวมอารมณ์ความรู้สึกภายในเพื่อแสดงออกทางผลงานศิลปะ จึงพยายามทดลองหลากหลายเทคนิคเพื่อให้ตรงกับความรู้สึกภายในมากที่สุด ในระยะนี้ข้าพเจ้าได้ระบายความรู้สึกภายในด้วยการวาดสีและสร้างพื้นผิวในผลงานให้เกิดความขรุขระ เพื่อเป็นการสะท้อนความทุกข์ภายใน อีกทั้งยังนำความรู้สึกในแต่ละวันหรือแต่ละช่วงเวลามาสร้างสรรค์ผลงานเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการบำบัด ผลงานแต่ละชิ้นจึงมีความแตกต่างด้านพื้นผิวหรือสีสันทันที่มีการเปลี่ยนแปลง ยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อในชีวิตประจำวันที่ทำให้ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบนี้ เช่น การโดนเหยียดหรือวิจารณ์เรื่องรูปร่าง การเจ็บป่วยด้านร่างกายของผู้หญิง อาการเครียดที่ส่งผลต่อการนอนไม่หลับ เป็นต้น

ในระยะนี้จึงเกิดผลงานที่มีทั้งจิตรกรรม 2 มิติและจิตรกรรมสื่อผสม ซึ่งข้าพเจ้ายังไม่สามารถจำกัดประเด็นของแนวเรื่องที่จะแสดงออก ทำให้ผลงานแต่ละชิ้นสร้างความรู้สึกเคลื่อนไหวหรือรุนแรงก็จริงแต่ยังไม่สามารถสื่อสารจิตใจภายในของข้าพเจ้าออกมาได้หมด อีกทั้งผู้ที่พบเห็นผลงานก็ยังไม่สามารถเข้าใจได้เพียงพอ ในระยะเริ่มต้นนี้ผลงานจึงมีความหลากหลายทั้งมีรูปทรงและไม่มีรูปทรง ต่อมาจึงค้นหาชุดสีและรูปทรงเพื่อสร้างความเป็นตัวตนเฉพาะของศิลปิน

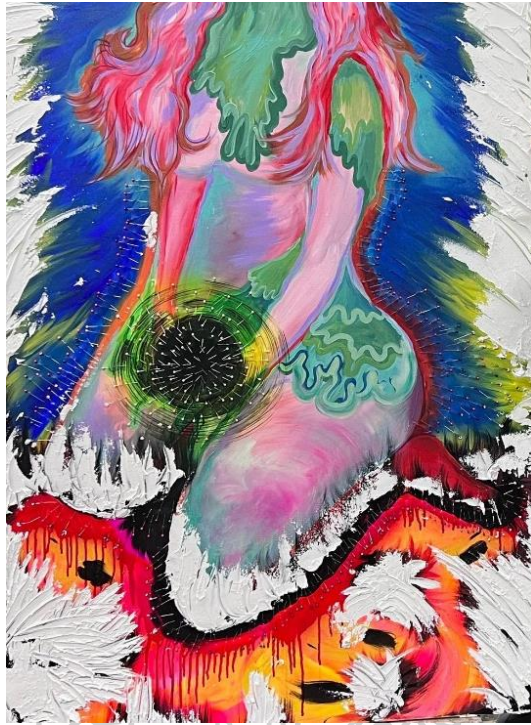
ภาพที่ 26 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ในระยะที่ 1

ภาพที่ 27 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ในระยะที่1

ภาพที่ 28 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ในระยะที่1

ภาพที่ 29 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ในระยะที่1

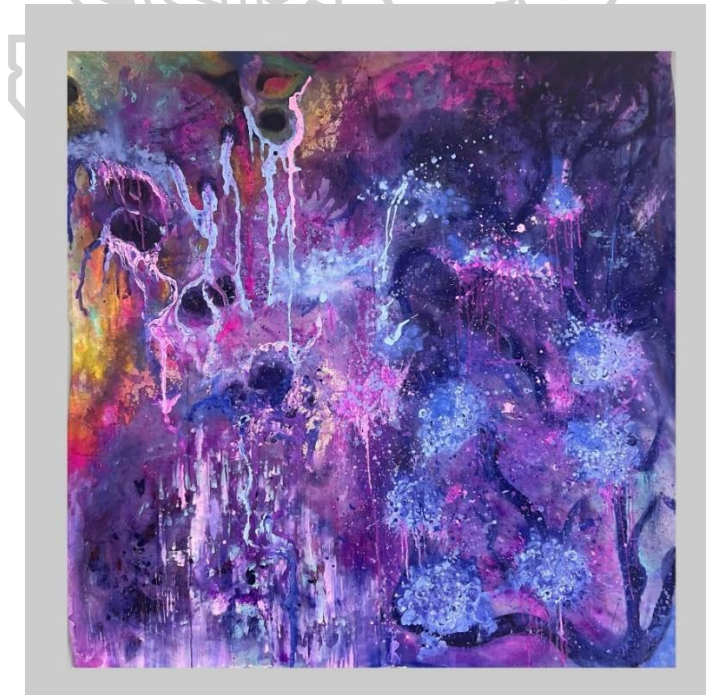
ภาพที่ 30 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ในระยะที่1

ภาพที่ 31 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ในระยะที่1

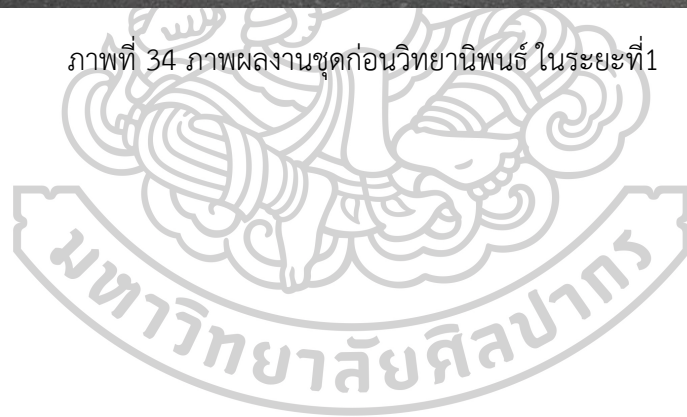
ภาพที่ 32 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ในระยะที่1

ภาพที่ 33 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ในระยะที่1

ภาพที่ 34 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ในระยะที่1

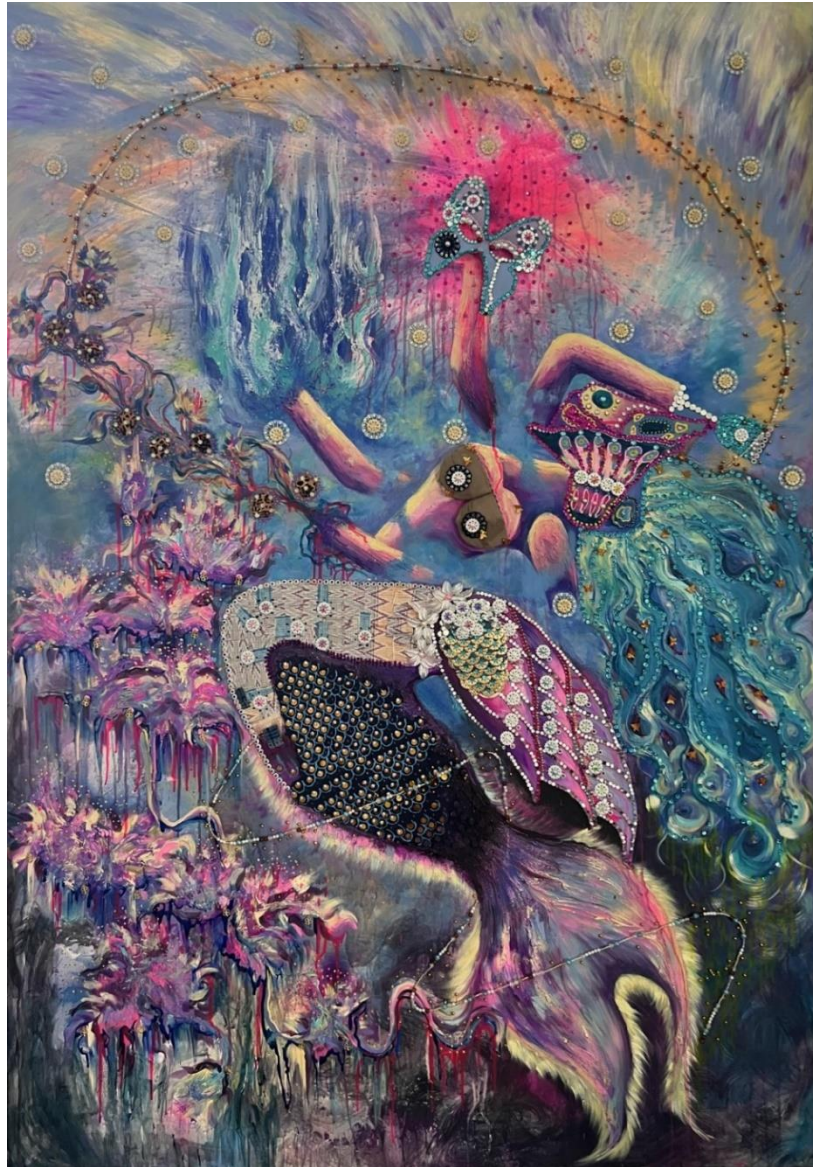

การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ในระยะที่2

ในการสร้างสรรค์ผลงานในระยะที่2 ข้าพเจ้าได้พิจารณาไตร่ตรองความรู้สึกภายใน เกิดคำถามขึ้นมากมายภายในใจว่าความต้องการคืออะไรและจะค้นหาวิธีการอย่างไรเพื่อให้สื่อสารออกมาตรงกับความรู้สึก อารมณ์ของข้าพเจ้า เมื่อพิจารณาแล้วจึงรู้ว่าที่ข้าพเจ้าสร้างงานศิลปะนอกจากความรักในศิลปะแล้วก็คือการใช้ศิลปะในการบำบัดจิตใจ ในความรู้สึกถึงความไม่พอใจในตัวเองหรือความต้องการที่อยากจะเป็นผู้หญิงที่สมบูรณ์แบบไร้ข้อบกพร่อง เพื่อให้สื่อสารได้ตรงที่สุด จึงค้นหารูปทรงที่สื่อถึงความเป็นผู้หญิงและสร้างความสมดุลภายใน โดยชุดนี้จึงนำอวัยวะของสัตว์เข้ามาเพื่อเพิ่มประเด็นด้านความสามารถ เช่น ปีกและหางปลาแต่อย่างไรก็ตามภาพที่ออกมาสะท้อนความสามารถที่ถ่วงดุลกัน ในเรื่องของการมีปีกที่บินได้และการมีหางที่ว่ายน้ำได้ แต่ทั้งสองความสามารถนี้สะท้อนความในใจที่อยากจะเป็นอย่างใดการมีปีกก็เชื่อว่าบินสูง การว่ายน้ำได้เชื่อว่าว่ายน้ำได้เก่ง ด้วยความหมายทางรูปทรงนี้จึงสื่อสารออกมาได้ดีพอสมควร

ต่อมาข้าพเจ้าจึงค้นหาชุดสีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง เช่น สีชมพู ฟ้า น้ำเงิน ม่วง เป็นต้น อีกทั้งวัสดุเครื่องประดับต่างๆเข้าสร้างเสริมความงามในผลงาน แต่เมื่อมีรูปทรงของผู้หญิง ทั้งหางปลาและปีกที่ชัดเจนเกินไปทำให้มีการสื่อสารที่จำเจ จำกัดเฉพาะเกินไป การแสดงอารมณ์ภายใต้รูปทรงที่จำกัดทั้งที่ภายในนั้นมีสิ่งต่างๆที่อยากแสดงออกมา ในชุดผลงานระยะที่2นี้ข้าพเจ้าจึงค่อยๆ สลายรูปทรงออกเปรียบเสมือนการค่อยๆ ยอมรับในข้อบกพร่องและความไม่สมบูรณ์แบบของตัวเอง ข้าพเจ้าจึงได้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจและการแสดงออกผลงานในด้านของการใช้ศิลปะบำบัด

การเรียนรู้ด้านความเป็นจริงในความรู้สึกผ่านการสร้างสรรค์ผลงานแต่ละชิ้น เหนือเช่นการจดจำประสบการณ์ต่างๆที่ไม่ดีได้ แต่ไม่ได้รู้สึกเศร้าโศกแล้วเพียงแต่ใช้ความทรงจำที่จำได้นั้นเรียนรู้และนำศิลปะมาใช้ในการบำบัด เมื่อลองสลายรูปทรง ให้เหลือแต่ส่วนเว้าส่วนโค้งที่สื่อสารถึงผู้หญิงและดอกไม้ และใช้สีแดงเข้ามาในผลงาน อีกทั้งใช้ผ้าและวัสดุเครื่องประดับนำมาร้อยเรียงให้เกิดความงามทางอารมณ์ ข้าพเจ้าพบว่าการสร้างสรรค์ในครั้งนี้มีการแปรเปลี่ยนของสภาวะอารมณ์จริงๆ เพราะรูปทรงในผลงานสามารถสะท้อนความทุกข์และความสุขได้ อีกทั้งความงามกับสตรีมักเป็นของคู่กัน การแสดงออกในครั้งนี้จึงทำให้ข้าพเจ้าเห็นผลลัพธ์อันดีกับใจตัวเองมากที่สุดด้วยวัสดุและสีที่ส่งเสริมการสร้าง ความหมายที่ลึกซึ้งและทรงคุณค่า

ภาพที่ 35 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่2

ภาพที่ 36 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่2

ภาพที่ 37 ภาพผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่2

ภาพที่ 38 ภาพผลงานชุดก่อนนิทรรศานิพนธ์ระยะที่2

ภาพที่ 39 ภาพผลงานชุดก่อนนิทรรศานิพนธ์ระยะที่2

การสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานชุดวิทยานิพนธ์

ในชุดผลงานวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้านำประสบการณ์การเรียนรู้กระบวนการการแสดงออกด้านการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่ผ่านมาตลอดการศึกษา นำมาพัฒนาผ่านการจัดการสื่อสารเรื่อง การแปรเปลี่ยนรูปลักษณ์ของสตรี ให้เห็นผลต่อการแสดงสู่ผลงานศิลปะมากที่สุด โดยชุดผลงานชุดนี้ ข้าพเจ้าได้นำวัสดุและวัสดุสำเร็จเข้ามาจัดองค์ประกอบในผลงาน เพื่อส่งเสริมการสื่อความหมายความเป็นสตรีอีกทั้งยังเพิ่มขนาดของผลงานให้มีขนาดใหญ่กว่าทุกชิ้นที่ปฏิบัติมา เนื่องจากข้าพเจ้าต้องการสะท้อนความรู้สึกอารมณ์ความเป็นผู้หญิงที่เอ่อล้นมากมายภายในจิตใจจึงปฏิบัติการสร้างผลงานที่ชิ้นใหญ่เพื่อผลลัพธ์ทางด้านความรู้สึก โดยชุดวิทยานิพนธ์ข้าพเจ้านำเสนอ 1 ชุด ประกอบด้วย 2 ชิ้น คือ

1. ในส่วนของชิ้นงานหลัก

ภาพที่ 40 ภาพผลงานศิลปะชุดวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 41 ภาพรายละเอียดผลงานชุดวิทยานิพนธ์

2. ในส่วนของไฟแขวนเดอเรีย

ภาพที่ 42 ภาพไฟแขวนเดอเรียในผลงานในชุดวิทยานิพนธ์

ภาพที่ 43 ภาพผลงานชุดวิทยานิพนธ์

วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์

วิเคราะห์ผลงานด้านเนื้อหา

เนื้อหาของผลงาน ข้าพเจ้าแสดงอารมณ์ความรู้สึกภายในของความเป็นสตรีเพศ สื่อสารผ่านผลงานศิลปะ สะท้อนเรื่องราวประสบการณ์ของผู้หญิง ทั้งด้านร่างกายและสภาวะจิตใจ ในรูปแบบศิลปะนามธรรม โดยรูปทรงที่ไม่ชัดเจนนี้มีองค์ประกอบที่ทำให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว ทั้งนี้ข้าพเจ้าเพียงแต่ต้องการนำเสนออารมณ์ให้เห็นีรูปทรงนั้นๆ ในทัศนะของข้าพเจ้ามองว่าการที่ทุกคนจะเข้าใจความเป็นสตรีนั้นมักจะเป็นเรื่องที่ยาก ไม่ว่าจะเป็นการเล่าเรื่องอธิบายต่างๆแต่หาใช้รับรู้ความรู้สึกอารมณ์นั้นได้ ผลงานชุดนี้จึงเป็นตัวกลางการสื่อสารในการรับรู้ความรู้สึกที่สะท้อนถึงจิตวิญญาณของผู้สร้างสรรค์ นอกจากบำบัดจิตใจแก่ศิลปินแล้วยังสื่อสารอารมณ์ความรู้สึกแก่ผู้ชมเพื่อตระหนักรู้ความในใจสตรี

วิเคราะห์ผลงานด้านกายภาพ

ด้านวัสดุ หลังจากได้วิเคราะห์เลือกสรรวัสดุในการสร้างสรรค์ผลงานโดยเลือกใช้วัสดุสำเร็จเข้ามาเป็นส่วนประกอบ ทำให้เกิดภาพรวมที่สมบูรณ์มากขึ้น เพื่อตอบสนองการสื่อสารได้ดี ตรงตามความต้องการ อารมณ์ความรู้สึกที่ต้องถ่ายทอดออกมา

ด้านเทคนิค จากการปฏิบัติผลงานที่ผ่านมา ข้าพเจ้าพยายามพัฒนาเทคนิคและค้นหาวิธีการตอบสนองความรู้สึกภายในที่ซ่อนเร้นและซับซ้อน จึงนำมาสู่วิธีการสร้างสรรค์ผลงานเป็นลำดับขั้นแบบทับซ้อน เพื่อสะท้อนร่องรอยหรือการสะสมของความรู้สึก อีกทั้งยังเพิ่มมิติให้มีความนูนเพิ่มขึ้น เพื่อสำแดงอารมณ์ที่พรั่งพรูออกมา โดยผลงานวิทยานิพนธ์ชุด การแปรเปลี่ยนรูปลักษณ์ของสตรี ข้าพเจ้าได้นำกระบวนการต่างๆในการสร้างสรรค์ นำมาพัฒนาโดยการสลายรูปทรงและนำวัสดุสำเร็จเข้ามาสื่อสาร เช่น หัวเตียง ผ้าห่มขนนุ่ม หมอนอิง ไฟแช็คเคอเรีย เป็นต้น สะท้อนการนำพาซึ่งความรู้สึกถึงความเป็นสตรีเพศ ได้อย่างลึกซึ้ง ประกอบรายละเอียดการประดับตกแต่งและสีสันทันได้ลงตัวมากขึ้น

บทที่ 5

บทสรุป

จากบทความข้างต้นสรุปได้ว่า ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจากเรื่องราวและประสบการณ์ต่างๆในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นการดูถูกเหยียดหยาม การกระทำอย่างพลเมืองชั้นรองและคำพูดคำจาทำร้ายจิตใจ และเนื่องด้วยข้าพเจ้ามีความอ่อนไหวทางด้านจิตใจ รวมไปถึงสภาพร่างกายที่อ่อนแอและมีความต้องการที่จะสมบูรณ์แบบในทุกๆด้าน ด้วยเหตุการณ์ที่กล่าวมานี้ มีผลกระทบต่อจิตใจศิลปินเป็นอย่างมาก จึงเกิดเป็นแรงผลักดันในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ส่งผลถึงกระบวนการทำงานศิลปะที่สร้างด้วยเทคนิค จิตรกรรมสื่อผสมและสร้างผลงานอย่างเป็นลำดับขั้นทับซ้อนกัน เพื่อสนองความต้องการการแสดงผลงานที่พบเจอแต่ละช่วงความรู้สึกที่หลากหลาย เช่น โกรธ เสียใจ อ่อนไหวง่ายและร่างกายที่อ่อนแอ เป็นต้น

ตลอดการดำเนินชีวิตที่ผ่านข้าพเจ้าได้รับประสบการณ์อันไม่ดี จึงเกิดความทุกข์และความเศร้าโศกอยู่ภายในแต่ข้าพเจ้ายังค้นหาวิธีการที่จะปลดปล่อยหรือแสดงอารมณ์ออกมา ทั้งนี้การขับเคลื่อนของการสำแดงอารมณ์ผ่านผลงานศิลปะ มีการสื่อความหมายที่ดีขึ้นและค้นหาความเฉพาะตนได้เป็นเพราะคำชี้แนะจากเหล่าคณาจารย์ ภาควิชาศิลปะไทย ที่สามารถดึงความเฉพาะตนและศักยภาพที่ซ่อนเร้นออกมา ซึ่งการศึกษาที่ผ่านมาข้าพเจ้าได้เรียนรู้ถึงคุณค่าของการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะและเติบโตขึ้นทั้งด้านแนวคิดและการดำเนินชีวิต รวมไปถึงกระบวนการในการสร้างสรรค์สามารถบำบัดเยียวยาจิตใจข้าพเจ้าได้ จึงเกิดการเรียนรู้ในระหว่างการสร้างสรรค์ผลงานอันเป็นประโยชน์ต่อความรู้สึกภายในใจ เช่น การวาดสีพาดฝีแปรงลงบนเฟรมในชั้นแรก เพื่อระบายอารมณ์หรือการติดวัสดุและวัตถุที่อ่อนนุ่ม ปัญหาระหว่างปฏิบัติผลงานนั้น ข้าพเจ้าพบเจอปัญหาการเลือกสรรวัสดุและวัตถุ แต่แล้วจึงแก้ปัญหาโดยการย้อนมองพฤติกรรมของตนเอง ข้าวของเครื่องใช้และสิ่งที่มีใช้ตอนพบเจอปัญหาต่างๆ เช่น ผ้าห่ม เมื่อพบปัญหาข้าพเจ้ามักจะคลุมโปงร้องไห้ เป็นต้น กล่าวได้ว่าวัตถุต่างๆล้วนเกี่ยวเนื่องและเชื่อมโยงกับตัวตนข้าพเจ้า

ต่อจากนี้การสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า คือ ค้นหาเทคนิควิธีการเพื่อตอบสนองความต้องการภายในเพื่อตอบโจทย์ในใจสะท้อนสังคมภายนอกของความเป็นผู้หญิงคนหนึ่ง ทั้งความสมบูรณ์แบบที่ข้าพเจ้าต้องการอยากให้เป็นและความไม่สมบูรณ์แบบที่ข้าพเจ้าเป็นอยู่ ทั้งนี้การทำงานศิลปะจึงนำไปสู่การสร้างความสุขทางจิตใจด้วยรูปทรงความรู้สึก สีเส้นและวัสดุที่ถ่ายทอดออกมา และข้าพเจ้าจะค้นหาความสุขของชีวิตโดยใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือข้างกาย พัฒนาฝึกฝนแนวความคิดและวิธีการต่างๆเพื่อสร้างคุณค่าและความดีงามแก่ชีวิตสืบไป

รายการอ้างอิง

แหล่มสนิท, ด. ว. (2565). from

<https://knowledge.tijthailand.org/article/detail/sexual-harassment-in-thai-societyvaw>.

เฟื่องฟูลอย, เ. (2562). "บทความวิชาการความเสมอภาคทางเพศในทัศนะของมิเชล:ฟูโกต์ ". from

<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jeir/article/view/247308/166811>.

ราชบัณฑิตยสถาน. "ประสพการณ์." from

<https://dict.longdo.com/search/%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%AA%E0%B8%9A%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%93%E0%B9%8C>.

ราชบัณฑิตยสถาน (2546). "จิตวิญญาณ,." from

https://eedu.ssru.ac.th/kalanyoo_pe/pluginfile.php/59/mod_resource/content.

ราชบัณฑิตยสถาน (2554). "สตรี." from

<https://dict.longdo.com/search/%2A%E0%B8%81%E0%B8%B8%E0%B8%A5%E0%B8%A%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B8%B5%2A>.

โรงพยาบาลเพชรเวช (2563). "Sexual Harassment ". from

https://www.petcharavejhospital.com/th/Article/article_detail/Sexual_Harassment.

สิริรัตน์เรขา, ท. (2550). "ศิลปะบำบัด ศาสตร์และศิลป์แห่งการบำบัด." from

<https://www.happyhomeclinic.com/arttherapy.htm>

สิริรัตน์เรขา, ท. (2564). "ศิลปะบำบัด ศาสตร์และศิลป์แห่งการบำบัด." from

https://www.happyhomeclinic.com/alt02-arttherapy_artandscience.htm

สิริรัตน์เรขา, ท. (2565). "การบูลลี่." from <https://www.happyhomeclinic.com/mh11-bullying.html>.

อาศรมพุทธบุตร, เ. ภ. from <http://www.whatami.net/thai/thai20.html>.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

อังคณา ทองเกษม

วุฒิการศึกษา

ปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ ภาควิชาศิลปไทย คณะจิตรกรรม
ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

